

Sreda, 15. jun 2005.
Svedok Obrad Stevanović
Svedok Dragan Jašović
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Materijal koji je optuženi tražio prošle nedelje u vezi sa video snimkom je dostavljen u petak. Dostavljen je njegovim saradnicima, koliko sam shvatio i to direktno. Jedna izjava je dostavljena u redigovanom obliku i mada to nije neophodno u ovoj fazi, da bi se ipak u celini poštovala zaštitne mere u vezi sa tim svedokom, Pretresnom veću je već dostavljen odgovarajući dodatak *ex parte* i, očigledno, bilo kakva istraga čiji bi cilj bio da se otkrije identitet osobe koja je dala izjavu, a koja je sada redigovana, bila bi potpuno neprimerena i neprihvatjiva.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Milošević, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Upravo kao što je rekao gospodin Najs ...

prevodioci: Prevodioci mole gospodina Miloševića da malo pri-
makne mikrofon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro.

prevodioci: Hvala lepo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Kao što je rekao gospodin Najš, on je dao više dokumenata, ili navodnih dokumenata kao izjave nekih lica, kako on kaže, "*supporting material*" uz ove video snimke o "Škorpionima". Hteo bih prvo vas da pitam, gospodo ... Ja vidim ovde jednu izjavu svedoka koji je bio na listi svedoka gospodina Najša, pa ga gospodin Najš nije pozvao. Pretpostavljam da je i on zaštićen, iako mu se vidi ime. Kod ovog drugog se ne vidi ime. On je redigovan. Pošto je moj utisak iz čitanja ovoga da je kredibilitet ovih svedoka ravan nuli, da li vi smatrate da, ako se gospodin Najš služi ovim svedocima, da on treba ovde da ih izvede da bi oni bili unakrsno ispitani ili ne? I kako uopšte ...

TUŽILAC NAJS: Mogu li?

SUDIJA ROBINSON: Da, da čujemo šta o tome kaže gospodin Najš.

TUŽILAC NAJS: Mogu li da upozorim Pretresno veće kakve bi danas mogle da budu namere optuženog, jer je to namenjeno jednoj drugoj publici, da se uvedu procene ovom materijalu? Mogu li da pozovem Pretresno veće da ga ograniči u tome kada je reč o javnim opažanjima, jer to nije ni na koji način primereno. Ja sam dostavio materijal koji je on tražio. To je na osnovu zahteva koji će možda da bude odobren ili možda neće da bude odobren. U ovom trenutku ta traka je u ograničenom obimu već puštena, ali ona je stavljena na raspolaganje Pretresnom veću, postavljena su pitanja u vezi sa identitetom osoba, odnosno ovog svedoka koji je pokazao spremnost da pomogne Tužilaštvu. Ja sam praktično odgovorio na ta pitanja, a sud u Beogradu je preduzeo dalje mere i to je neko sasvim drugo pitanje. Ja želim da upozorim Pretresno veće da će ovaj optuženi verovatno kristiti mogućnosti da ukaže na ovaj video snimak i svoje procene o ovom video snimku, a trebalo bi da se bavi prikladnim dodatnim ispitivanjem. Još jedan detalj, ako se optuženi bude pozivao na dokument 32 kao izjavu tog navedenog pojedinca, koliko sam shva-

tio, ne postoje nikakva ograničenja u vezi sa imenovanjem te osobe, jer ta osoba nije tražila nikakve, zaštitne mere koliko sam ja obavješten.

SUDIJA ROBINSON: To će sada da bude na Pretresnom veću da odluči. Gospodine Milošević, hajde da nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako je gospodin Najš rekao da što se tiče ovog svedoka čije ime ovde stoji, da on nije pod zaštitnim merama, onda sam ja pogrešno razumeo da je on pod zaštitnim merama. Dakle, ovaj svedok je bio na spisku svedoka gospodina Najša i on ga nije izveo i sada želi da ga izvodi kroz ispitivanje generala Obradovića, što je ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi ste tražili materijal. Dostavljen vam je taj materijal, a sada nastavite sa vašim dodatnim ispitivanjem. Ja sam umoran od svega ovoga. Ne želim više to da slušam.

TUŽILAC NAJS: Ako mogu da pomognem sa istorijatom. Optuženi je u pravu da je taj svedok naveden i u to vreme on je bio zaštićeni svedok. To je jedan od svedoka koji nije svedočio tokom izvođenja dokaza Tužilaštva i mi smo morali da završimo ranije sa izvođenjem svojih dokaza zbog okolnosti koje su se odnosile na zdravstveno stanje pokojnog sudije Meja (May).

SUDIJA ROBINSON: Nastavite sa dodatnim ispitivanjem, ako imate nameru to da uradite. Ako ne, onda ćemo da završimo sa svedočenjem ovog svedoka.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako da ne, imam nameru. Dakle, ovaj svedok koji nije više pod, kako kaže gospodin Najš, zaštitnim

merama, Goran Stoparić, na samom početku ... Ja sam dobio samo engleski tekst, žao mi je, generale, pa ću da citiram samo iz ovog engleskog teksta. Na samom početku on kaže u tački 4: "U maju 1991. godine, nakon događaja u Borovu Selu u kojima nisam učestvovao, otvorena je kancelarija u centru mesne zajednice u Šidu. Ta kancelarija je nazvana Teritorijalna odbrana Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema". Generale, o kojoj se ovde Teritorijalnoj odbrani radi, iz ovog šta sam vam pročitao?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam iz prvog dela ovog citata razumeo da je reč o Teritorijalnoj odbrani Republike Srpske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U to vreme, u to vreme ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Oblasti ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... oblasti.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Oblasti, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda u sledećem pasusu, pošto u prethodnom pominje Srpsku radikalnu stranku, u sledećem pasusu govori o vojvodama Srpske radikalne stranke i o tome kako je svaki od njih imao 500 dobrovoljaca pod svojom kontrolom.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kuda ovo vodi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo vodi da pitam generala, pošto je opšte poznato da Srpska radikalna stranka nije imala jedinice, već slala dobrovoljce u JNA, u vojsku Republike Srpske Krajine ... Uostalom, Vojislav Šešelj je na spisku mojih svedoka, pa će svedočiti o tome.

TUŽILAC NAJS: Mogu li da prekinem? Ovo su zapažanja u vezi sa nečim šta je opšte poznato, slučajno ili namerno izneseno da bi se pomoglo svedoku. Ovo pitanje nema nikakve vrednosti. Mislim da bi optuženom trebalo da se kaže da ide dalje.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, idite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato, generale, da je Srpska radikalna stranka imala neke svoje jedinice?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Poznato mi je da su neki ljudi koji su se predstavljali pripadnicima te stranke, odlazili dobrovoljno u jedinice Republike Srpske, Republike Srpske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da skratim, da ne bih ... Ja ovo govorim zato što, što želim da se vidi o kakvom se ovde svedoku radi. Evo, pročitacu vam sad tačku 99 ovog ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ovo nije primereno dodatno ispitivanje u vezi sa materijalom koji je pred vama i dokazima koji se traže u obliku odgovora ovog svedoka na taj materijal. Svrha ovoga je potpuno drugačija. Ako optuženi želi priliku da ispituje ove svedoke, on može da ima tu mogućnost, ukoliko vi to odobrite, a ne da na ovaj način postavlja pitanja i traži odgovore.

SUDIJA ROBINSON: Slažem se u potpunosti. Molim vas, idite dalje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, proći ću samo kroz tačku 99 izjave ovog svedoka. Kao što vidite, ima mnogo tačaka. Tačka 99 glasi: "Boca mi je rekao da postoje planovi da se zauzme Sarajevo, ali to nije bio cilj naše operacije u Sarajevu. Cilj je bio da se grad napadne da bi se ostavio utisak da ozbiljno nameravamo da zauzmemo Sarajevo, tako da neprijatelj povuče trupe ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi dajete izjave. Koje je pitanje i koja je svrha tog pitanja? Ovo je dodatno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa svrha pitanja je ...

SUDIJA ROBINSON: Odakle proizlazi to pitanje i kako?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Proizilazi iz činjenice da se pominje taj famozni Boca i da je ovaj čovek, navodno, bio član te jedinice "Škorpioni" i da objašnjava strategiju, po njegovom mišljenju ili po onome šta su mu rekli da su radili kod Sarajeva i onda kaže "elitne jedinice Armije Bosne i Hercegovine ...

SUDIJA BONOMI: Ovaj svedok ne može time da se bavi. On je jasno rekao tokom prethodnih odgovora da ne poznaje Bocu. Vi ovde jednostavno čitate stvari pod pokrićem da postavljate pitanja, a to je potpuno neprimereno u ovoj fazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa pošto ga ne poznaje i pošto se svedok, inače, začudio kako se to pušta u njegovom unakrsnom ispitivanju, što sam se i ja začudio, zašto onda i ja ne bih imao pravo da ga pitam o stvarima koje je ovde gospodin Najs izneo? To ne razumem, ali ako vi ne dozvoljavate, onda ga neću više pitati o ovome. Evo, preći ću na svedoka za koga kažete da je, da je zaštićen, jer vidim da je redigovana njegova izjava. Nema ni njegovog imena, ni prezimena, ni bilo šta drugo i, evo, na strani 12 te izjave piše, a odnosi se a ovaj incident: "Saznao sam za ovaj incident zato što sam dobio kopiju video trake koja je prikazana tokom ubistava ...

SUDIJA ROBINSON: Koje je pitanje za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa dozvolite da citiram samo dve rečenice, gospodine Robinson (Robinson). Ja shvatam da ste vi nestrpljivi ...

SUDIJA BONOMI: Ja želim da se jasno zna da ja lično nisam spreman da to slušam. Ovo je potpuno neprimeren način da se vodi postupak i izražavam neslaganje u odnosu na moje kolege, jer smatram da je ovo potpuno neprimereno.

SUDIJA ROBINSON: Hajde da čujem pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, ovaj čovek kaže "saznao sam za ovaj incident zato što sam dobio kopiju trake ...

SUDIJA ROBINSON: Koje je pitanje za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li neko može da svedoči o nekoj traci zato što je video kopiju?

SUDIJA ROBINSON: To je glupost, glupost. To je pitanje koje nema nikakvog smisla. Molim vas, pređite na drugu temu, inače ću odmah da prekinem dodatno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, gospodin Najs je rekao da je ovo materijal koji dokazuje autentičnost snimka, a ovaj svedok kaže da potvrđuje autentičnost zato što je pravio kopiju. Pa i moj saradnik, profesor Rakić, je pravio kopiju. Kako može pravljenje kopije ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ako nemate primereno pitanje da postavite ovom svedoku, ja ću da zaustavim ovo dodatno ispitivanje. U svakom slučaju, ono već predugo traje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Molim vas, neću onda uopšte da postavljam pitanja u vezi sa ovim šta je gospodin Najs dao kao nekakav podržavajući materijal za ono šta tvrdi za ovu traku, osim jedan papir ...

SUDIJA ROBINSON: Dozvolite da savršeno jasno kažem: vi možete da postavljate pitanja u vezi sa pitanjima koja su pokrenuta, ali to moraju da budu primerena pitanja. Vi niste postavljali primerena pitanja ovom svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja ne znam da li je neprimereno pitanje da se postavi svedoku koji je policijski general, da li neko može da svedoči o autentičnosti trake zato što mu je dato da napravi kopiju trake. To je ono što piše ...

SUDIJA ROBINSON: Rekao sam da to nema nikakvog smisla. Potpuno je besmisleno i vi to znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam dobio, na žalost ovde ne mogu da identifikujem, ne mogu da identifikujem nekakav broj, ali to je 03653059, Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, pismo, "Kantonalni sud, na ruke islednog sudije Izeta Baždarevića". Takođe je, to sam takođe dobio u ovom materijalu, pismo Amora Mašovića, predsedavajućeg i dopredsedavajućeg Federalne komisije. Ja ću da zamolim da se ovo stavi, pošto je ovo dato u vezi sa DNK analizom, ja imam samo jedan primerak koji sam dobio posredstvom mojih saradnika od gospodina Najsa. Ja ću da zamolim da se stavi na grafoskop i ovaj tekst na srpskom i engleski prevod koji ste, pretpostavljam, vi napravili i da zamolim svedoka da pročita. Pre nego što pročitate, gospodine Stevanoviću, molim vas da mi odgovorite na jedno pitanje: kada je bio taj događaj u Srebrenici? Najgrublje, koje godine, kog meseca?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: U leto 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U leto 1995. godine. To je pismo ovoga predsednika i potpredsednika komisije koji šalje Katonalnom sudu. Pročitajte šta piše, "poštovani," pa onda dalje. Šta piše?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "28. aprila 1993. godine na lokalitetu 'Godinske bare', opština Trnovo, u manjem BH entitetu, obavljena je istražna radnja prikupljanje površinskih ostataka pet 'NN' žrtava. DNK analizom skeletnih ostataka, utvrđeno je da posmrtni ostaci najmanje jedne žrtve pripadaju Fejzić Sakiba Safetu, rođenom 1978. godine u mestu Mošići, opština Srebrenica koji je evidentiran kao osoba nestala 11. jula 1995. godine u Srebrenici ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dovoljno. Znači evidentiran kao nestao 11. jula, a pročitajte na početku kad su mu ekshumirani posmrtni ostaci, šta piše posle reči "poštovani"?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "28. aprila 1993. godine ..."

SUDIJA KVON: Samo trenutak, generale. Da li imamo prevod na engleski? Zašto to ne stavimo na grafoskop i onda neka svedok čita verziju na BHS-u.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok je pročitao verziju na srpskom, ali, evo, još jednom. Znači, taj je prijavljen da je nestao, taj koji je nađen kod Trnova ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: 11. jula 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je ekshumiran? Šta piše na početku, posle "poštovani"? Pročitajte još jednom.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: 28. aprila 1993. godine. Očigledno da to nije logično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala vam. Hvala lepo. Nemam više pitanja u vezi s tim. Možete da odložite taj dokument. Znači, ekshumiran je dve godine pre nego što je prijavljen da je nestao. To piše u dokumentu i u originalu i na engleskom jeziku. Da li to piše, generale?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo piše tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa dobro. A sada vas molim da mi kažete da li vam je nešto pozato i šta se znalo o nekim od izvršilaca egzekucije u Srebrenici i da li vam je poznato da li je neko od njih u Srbiji uhapšen u nekom periodu?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa meni je jedino poznato da je u Republici Srbiji uhapšen Dražen Erdemović pod sumnjom da je učestvovao u zločinima u Srebrenici tokom 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Ja imam ovde krivičnu prijavu koju su naši organi podneli protiv Dražena Erdemovića, pa vas molim da se stavi na grafoskop i da se pročita šta u njoj piše.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Dakle, ovo je krivična prijava podneta od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, centar Resora države bezbednosti Novi Sad, 6. marta 1996. godine: "Na osnovu člana 151, stav 6 Zakona o krivičnom postupku podnosi se krivična prijava protiv Erdemović Viktora Dražena, rođenog 25. novembra 1971. godine u selu Donja Dragunja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to možete da preskočite. Dobro, pročitajte, hajde, do kraja.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... SO Tuzla, bivša BiH, po nacionalnosti Hrvat, oženjen, otac jednog deteta, po zanimanju bravar, bez zaposlenja, sa prebivalištem u Bijeljini, ulica Radojke Lakić broj 114, koji je u pritvoru od 3. marta 1996. godine od 22.00 ...

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak, generale.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Da, nastavite, generale, molim vas.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: "Zbog osnovne sumnje da je dana 20. jula 1995. godine u selu Pilice, na putu između Zvornika i Bijeljine, kao pripadnik 10. diverzantskog odreda Vojske Republike Srpske, u okviru oružanog sukoba na teritoriji bivše BiH, zajedno sa sedmoricom pripadnika Vojske Republike Srpske izvršio ubistva nad civilnim stanovništvom, tako što su u periodu od 10.30 do 16.00 časova ubili oko 1.200 građana muslimanske nacionalnosti iz vatrenog oružja, a koji su prethodno dovoženi autobusima na mesto izvršenja, pri čemu je prijavljeni lično lišio života oko stotinak identifikovanih ljudi, pucajući iz automatske puške M70A pojedinačnom paljbom, te je time izvršio krivično delo ratni zločin protiv civilnog

stanovništva iz člana 142, stav 1, Krivičnog zakona Jugoslavije”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se na drugoj strani vide podaci o licima koja su zajedno sa njim izvršila to delo?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: “Prijavljen je dana 20. jula 1995. godine u jutarnjim časovima kao pripadnik 10. diverzantskog odreda Vojske Republike Srpske, po naređenju svog komandanta Milorada Pelemiša, sa sedmoricom pripadnika Vojske Republike Srpske: Gojković Branom, Stevanović Stankom, Gorolija Zoranom, Golijanin Vlastimirom, Voškić Markom, Kos Francom i Cvetković Aleksandrom, otputovao kombijem u Zvornik i javio se, njemu nepoznatom potpukovniku vojne policije Vojske Republike Srpske.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tako dalje.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: I tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tako dalje. Da li vam je poznato da ... Rekli ste da vam je poznato da je uhapšen Erdemovć, to je krivična prijava naših organa. Pročitali ste datum, mart 1996. godine.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je iz dokumenata tu, ja mislim da se i tu može videti da je on praktično uhapšen možda par dana pošto je stupio na tlo naše, naše republike.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa meni je poznato da je on u vrlo kratkom roku, po prelasku na teritoriju Republike Srbije, uhapšen pod ovom sumnjom koja se vidi iz ove krivične prijave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato da je on ... Kako je on isporučen ovde, da je njemu suđeno ovde u ovom Tribunalu?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa meni je samo poznato da je on isporučen iz Republike Srbije kao strani državljanin i, koliko mi je

poznato, on je isporučen i po njegovom zahtevu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, isporučen je iz Srbije po njegovom zahtevu i kao strani državljanin?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vam je poznao?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. To mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je i ovde na suđenju priznao to sve šta piše u krivičnoj prijavi naših oragna?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu mi poznati detalji, ali znam da je priznao i da je osuđen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate za ovakvu vrstu zločina koju ste sad pročitali u krivičnoj prijavi, kolika je kazna zaprećena u Srbiji?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: To znam sigurno. Zaprećena je smrtna kazna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate na koliko je osuđen taj pripadnik 10. diverzantskog odreda ovde?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da je osuđen na oko pet godina, četiri, pet, šest godina. Nisam siguran tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate da je pušten na slobodu posle četiri godine?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Znam da je pušten na slobodu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto smo ... Da li smo iz ovih dokumenata koje smo videli svih ovih dana u vezi sa ovom jedinicom "Škorpioni", mogli igde da uočimo neku vezu između vlasti Srbije ili policije Srbije sa tom jedinicom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam više puta rekao da ta

jedinica u to vreme nema nikakve veze sa Republikom Srbijom.

TUŽILAC NAJS: Ovo nije relevantno. Nisam prekidao poslednjih nekoliko pitanja, ali ovo je sasvim irelevantno. Radi se o nagađanju i odgovori uopšte neće biti od pomoći Pretresnom veću.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću. Postavite neko drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li se pojavljuje u ovoj prijavi taj 10. diverzantski odred?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, pojavljuje se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da li je naša policija ili naši organi bezbednosti kasnije uhapsili neke od članova tog 10. diverzantskog odreda na našoj teritoriji?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, meni je poznato da je ... Jedino to mi je poznato da je tokom 1999. godine u Republici Srbiji uhapšeno nekoliko lica koja su pripadala takozvanoj grupi "Pauk", a članovi te grupe, neki od članova, možda i svi, nisam siguran, pripadali su ovom 10. diverzantskom odredu u nekom vremenu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: ... pre toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, generale, u nekom vremenu. Dobro, a da li vam je poznato da li su posle Srebrenice ti članovi 10. diverzantskog odreda slati u neko inostranstvo zbog neke intervencije?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, poznato mi je. Neki od tih članova, kao plaćenici bili su u Zairu (DRC, Democratic Republic of Congo) i o tome se vrtelo dosta snimaka u Srbiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad, kad su uhapšeni u Srbiji za vreme NATO agresije 1999. godine? da li vam je poznato

da su naši organi obavestili javnost o tome da su ih uhapsili i da oni imaju vezu sa, sa ubistvima u Srebrenici?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je. Odmah posle hapšenja u Srbiji je javnost vrlo brzo bila informisana o hapšenju te grupe i o razlozima njihovog hapšenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa evo, ja imam ovde fotokopiju lista "Politika" od 12. februara, da li je 12. februar ili, ne mogu tačno da vidim, ali je 2000. godina svakako, svakako je 2000. godina pošto je savezni ministar informacija Goran Matić držao konferenciju za štampu i to imamo u više, u više novina. Evo, da, 14. februar 2000. godine. Vidi se na jednom, na jednom od ovih novina. Pročitaću vam jednu rečenicu, a vas ću zamoliti da pogledate nešto od ovoga: "Savezni ministar informisanja", znači u vezi sa hapšenjem te grupe iz 10. diverzantskog odreda koja se pominje u krivičnoj prijavi protiv Erdemovića, kome je ovde suđeno, kaže: "Rasvetljavanje zločina kod Srebrenice je naš dug prema istini," kaže, "rekao je Matić" i onda objašnjava tu grupu u kojoj su bili i Srbi i Hrvati i Muslimani i Slovenci, plaćenici koji su bili ubice kojima je manipulirala neka strana služba. Dakle ...

TUŽILAC NAJS: Ja zaista ne znam u čemu je relevantnost bilo čega od ovoga, osim ako optuženi sada u ovoj fazi pokušava, imajući u vidu da on sam neće da svedoči, da iznese neke stvari o tome šta on zna o Srebrenici i šta je on učinio u vezi sa Srebrenicom.

SUDIJA ROBINSON: Najbolje da ne pogađamo šta on misli. Hajde da čujemo pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stavite na grafoskop, ovde imam nekoliko primera novina sa konferencija za štampu. Dakle, to je, kao što se vidi u jednim od ovih novina vrlo jasno otisnuto, 14. februar 2000. godine, naš savezni ministar za informisanje Goran Matić. Evo pogledajte, možete ... Ja nemam dva primerka, na žalost, ali, evo,

možete da citirate osnovno ...

SUDIJA ROBINSON: A kako glasi vaše pitanje, gospodine Miloševiću. Već ste pročitali nešto, a sada pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Generale, Goran Matić je savezni ministar. Izlazi u ime vlasti i drži konferenciju za štampu ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li on tu kaže da je naš dug prema istini da se sazna šta je sve urađeno, šta je bilo u Srebrenici?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to što ste citirali upravo ima taj smisao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li on tada na toj konferenciji za štampu obelodanjuje činjenice da su uhvaćeni ljudi koji su bili članovi 10. diverzantskog odreda koji se pominju u Erdemovićevoj krivičnoj prijavi?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je tada bilo jasno da oni pripadaju tom odredu ili da su pripadali tom odredu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u dve prilike, u jednoj prilici kod Erdemovića, u drugoj prilici kod učesnika tog odreda ...

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se za bilo kog drugog znalo u to vreme da je učestvovao u Srebrenici?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, da je se znalo, sigurno bi bio uhapšen i sigurno bi se postupilo na isti način. U to sam sasvim siguran.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Generale, da li je i kod Erdemovca i kod ovih, ove grupe "Pauk" gde su članovi 10. diverzantskog odreda, se postupilo na isti način, uhapšeni i obaveštena javnost da se radi o ljudima koji su učestvovali u masakru u Srebrenici?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno tako, kao i u svim sličnim situacijama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi šta se desilo sa tim uhapšenima iz grupe "Pauk" koji su učestvovali u, u ovom masakru u Srebrenici, koje je naša policija uhapsila?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Uhapsila, pritvorila, podnela krivične prijave i tako dalje, ali ja znam da su oni tokom 2001. godine, najverovatnije, pušteni iz pritvora i za sada ne znam u kakvom je statusu postupak protiv njih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači posle onog udara 5. oktobra 2000. godine, kad je nova vlast došla, ona je pustila iz pritvora te koji su bili uhapšeni?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

SUDIJA BONOMI: Da li znate ko ih je pustio?

SVEDOK STEVANOVIĆ: Pušteni su po odluci nadležnog organa, neki sud koji je za to bio nadležan, da li je Okružni ili ...

SUDIJA BONOMI: Znači, ne Vlada, nego sud.

SVEDOK STEVANOVIĆ: Nadležni organ je svakako doneo odluku o tome. Dakle, sud. Ja mislim da je sud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li ćete dozvoliti, gospodine Robinson, da pustim jedan kratak insert iz filma, holandske emisije holandske televizije gde govori šef policije Srebrenice, Hakija Meholjić koji se pojavljuje u tom filmu?

SUDIJA ROBINSON: U čemu je relevantnost i kako to dolazi u okvir ove teme?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa dolazi u okvir ove teme, jer on objašnjava

da je pad Srebrenice bio politički izrežiran i objašnjava šta je on lično kao iskustvo imao. A da je bio politički izrežiran govori i svedočenje generala Filipa Moriona (Philippe Morillon) pred francuskim Parlamentom (Assemblée Nationale), a govori i mnogo drugih podataka koji se spominju u vezi s tim, a ja to povezujem i sa ovim puštanjem ovih ljudi koje smo mi uhapsili iz 10. diverzantskog odreda i povezujem to, gospodine Robinson, sa činjenicom da je sve to vrlo dobro poznato gospodinu Najsu i da gospodin Najš, pokušavajući da sada na drugi način predstavi taj događaj, svesno i namerno vrši ometanje pravde. I to bi vama trebalo da bude poznato, jer imate sve te dokumente na raspolaganju ovde u ovom Tribunalu.

SUDIJA ROBINSON: Dobro, gospodine Miloševiću. Razmotrićemo to.

SUDIJA BONOMI: Ali prvo da ja postavim jedno pitanje. Gospodine Miloševiću, nisam to baš uspeo sasvim da shvatim. Pomozite mi, molim vas. Da li vi kažete da u Srebrenici nije bilo masakra?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja to uopšte ne kažem. Kao što vidite, naša Vlada govori ... Mi smo uhapsili Erdemovića i u krivičnoj prijavi piše da je oko 1.200 ljudi ubijeno, u krivičnoj prijavi koju su naše vlasti podnele 1996. godine protiv njega koga smo uhapsili.

SUDIJA BONOMI: Dobro. Dobro. U tom slučaju u čemu je relevantnost nečega što vi kažete da je politički izrežirano?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, relevantnost je što iza ovog 10. diverzantskog odreda su stajale strane službe. O tome govori i Filip Morion. Relevantnost je da se ustanovi ko je odgovoran za Srebrenicu, gospodine Bonomi (Bonomy). Relevantnost je da se ustanovi istina.

SUDIJA BONOMI: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, ja imam ovde svedočenje generala Moriona pred francuskim Parlamentom.

SUDIJA ROBINSON: Dobro. Sada ćemo da razmotrimo vaš zahtev.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Ne slažemo se s vama u vezi sa ovim. Pređite na drugu temu.

SUDIJA KVON: Pitanje je može li ovaj svedok da govori o ovoj temi. Vi možete kasnije da dovedete nekog drugog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da li ste pratili, s obzirom na posao kojim ste se bavili, informacije o svedočenju generala Moriona u vezi sa Srebrenicom?

SVEDOK STEVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da neke činjenice o tom svedočenju znam. Ako se dobro sećam, on je rekao da je to bila klopka za ...

SUDIJA BONOMI: Ne, ne, ne ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja zaista oklevam da stalno ustajem. Moj problem je to što se ovde troši vreme i to naveliko i to se vreme troši za druge interese ovog optuženog, zato što se on obraća jednoj sasvim drugoj publici. Da je on želeo da iznese detaljne teze o dobrom ponašanju samoga sebe i svoje Vlade i svog pravosuđa u vezi sa Srebrenicom, on bi to, nesumnjivo, do sada već uradio. Međutim, on to do sada nije učinio. Dokument koji je sada dat ovom svedoku da komentariše i identifikuje "Škorpione" je stavljen samo za tu ograničenu svrhu. Sasvim je neprilično da se sada troši vreme na taj način da se priča o svačemu i da optuženi od ovog svedoka koji će, prema mojoj tvrdnji i ovako i onako reći sve šta se od

njega traži, sada da dobije iskaz o tome šta je srpska Vlada radila u vezi sa Srebrenicom i da dobije odgovor, naravno, da je ona sve dobro radila. Mislim da je to, u svakom slučaju, veoma opasna politika za ovog optuženog i ja ću, u svakom slučaju, morati na to da odgovorim kasnije, jer na ovaj način pokušavaju da se uvedu nekakvi dokazi bez ikakvih osnova, a ono šta Tužilaštvo kaže, osporava se na pogrešan način.

SUDIJA ROBINSON: Smatram da je ovo šta ste vi sada rekli sasvim na mestu. Gospodine Miloševiću, mi ćemo vaše ispitivanje da završimo zato što ono nema nikakve svrhe. Samo se troši vreme. Generale, hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodnim sudom. Ja sam vaše dodatno ispitivanje završio. Već ste potrošili previše vremena i uludo ste potrošili previše vremena. Vaše ispitivanje je gotovo. Generale, hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodnim sudom. Vaše svedočenje je završeno. Sada možete da idete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, gospodine Robinson, samo da se razumemo oko jedne stvari. Gospodin Najs je ...

SUDIJA ROBINSON: Ne želim da vas slušam u vezi sa tom temom. Dosta mi vas je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali ja imam nekoliko ...

SUDIJA ROBINSON: Vi ste zloupotrebili proces na ovom Sudu. Zloupotrebili. I to sasvim besramno.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre sledećeg svedoka molio bih da se pozabavimo pitanjem dokaznih predmeta, barem u načelu, ako ne već i u praksi. Kao što smo prošle nedelje rekli, mi sastavljamo tabelu koja će da iznese naše stavove o dokaznim predmetima optuženog i naše komentare o našim dokaznim predmetima. To

nam je oduzelo dosta vremena zato što nastojimo to da uradimo na način koji će da bude od pomoći vama, odnosno, vašem osoblju. I moramo da vidimo koji su dokazni predmeti uopšte spomenuti i onda za njih da kažemo: "ne protivimo se uvrštenju ili protivimo se zbog toga i toga". Mislim da smo do sada prošli kroz nekih 200 ili 300 dokaznih predmeta, ali nismo došli do kraja spiska. Optuženi, odnosno njegovi saradnici i dodeljeni advokati su podneli svoje podneske, međutim nijedan od tih podnesaka ne sadrži detalje, zato su oni to uspeli da naprave nešto brže od nas.

SUDIJA KVON: Šta? Podnesak koji su dostavili saradnici optuženog?

TUŽILAC NAJS: Izvinjavam se. Ja sam dobio jedan dokument ljubaznošću saradnika optuženog, a gospođa Diklič (Diklich) mi upravo kaže da još nije vama službeno uručen. Mi smo ga dobili tek kao jedan kolegijalni gest.

SUDIJA ROBINSON: Upravo mi kažu da se taj dokument prevodi.

TUŽILAC NAJS: Gospođa Grejem (Graham) radi na tome odkad smo napustili sudnicu prošle nedelje i ja sam dosta optimistički raspoložen. Mislim da ćemo naš dokument da završimo, ako ne danas, onda sutra, zato bih želeo da zamolim da se pod tim okolnostima i imajući u vidu, takođe, činjenicu da dokument saradnika još nije preveden, da se odloži donošenje odluke o ovim dokaznim predmetima sve dok ne dobijete u ruke sve dokumente.

SUDIJA ROBINSON: Ima li dodeljeni advokat komentar?

ADVOKAT KEJ: Da. Mi smo dostavili detaljan dokument. Barem mi mislimo da je detaljan. Isto tako mislimo da će da bude od pomoći. Mi smo to napravili upravo zato kako biste vi mogli da imate taj dokument u svojim rukama u trenutku kad se završi svedočenje ovog svedoka. Sada je zaista sasvim na Pretresnom veću da odluči o

tome. Mi možemo i usmeno da vam pomognemo u vezi s tim, ukoliko vam neka pomoć bude potrebna. Budući da smo sada završili sa ovim svedokom, bilo bi korisno kada bismo završili sa njegovim dokaznim predmetima pre nego što započnemo sa novim svedokom i svim tim šta on nosi uz sebe.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, trebalo bi da do kraja današnjeg dana predate dokument, a mi se nadamo da će i prevod da bude do tada gotov.

TUŽILAC NAJS: Takođe pripremamo sličan dokument i za dokumente koje mi nudimo kao potencijalne dokazne predmete. Ja znam da je i druga strana odgovorila i na to. Hvala.

SUDIJA ROBINSON: Vaš sledeći svedok, gospodine Miloševiću.

TUŽILAC NAJS: To je Jašović, Jašović se ponovo poziva. Pre nego što uđe, nekoliko reči o dokumentima. Pretresno veće je sigurno već dobilo dve fascikle: fascikla broj 1 i fascikla broj 2. Ne znam da li ste već imali priliku do sada da to pogledate. Ti su dokumenti pripremljeni na osnovu pretpostavke da će možda da bude od koristi za neke druge stvari, međutim, mislim da će nam uštedeti vreme i za ovog svedoka. To su, dakle, naši potencijalni dokazni predmeti koje ću ja da dam svedoku na uvid i da čujem njegove komentare. Imamo tu i tabulatore označene brojevima.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se uvede svedok.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što svedok uđe, samo par stvari, ako mi dozvolite. Optuženi je već dobio ovaj materijal unapred. To je jedna prednost koju optuženi obično ne dobija i ništa tako se od nas ne traži pravilima. Sve intervencije koje on možda želi da iznese na osnovu svog prethodnog čitanja materijala, trebalo bi, ako mi

dozvolite da kažem, vrlo dobro da razmotri pre nego što bi to moglo uticati na odgovor svedoka. U ovom materijalu imate i jedan dijagram, ako mi dozvolite da vidimo šta je to, ja bih vam objasnio šta su trebali da naprave saradnici optuženog. Naime, nakon Jašovića nam je ostala velika količina materijala koji nije uvršćen ni u kakvu tabelu. Bilo je tu nekih 80 ili 90 dokumenata i vi se verovatno sećate da je u jednom trenutku optuženi rekao da je analizirao izjave kako bi pronašao koje žrtve u Račku (Recak) su identifikovane u materijalima svedoka Jašovića kao aktivisti OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves). Setičete se da su se na kraju optuženi i Tužilaštvo složili oko broja i imena ljudi koji su identifikovani. Međutim, to je, naravno, tek početak priče ili to bi trebalo da bude početak priče, jer će biti nemoguće da Pretresno veće obradi sve te materijale na jednoj tako uopštenoj osnovi. Ja mislim da bi vama, verovatno, od najveće pomoći bila jedna tabela koja bi sadržavala informacije koje je svaki svedok pojedinačno dao i to hronološki. Ovaj ću dijagram verovatno da pokažem samom svedoku, ali bi bilo najbolje da vi to pogledate unapred. Ovde, dakle, imamo jedan dijagram, jednu tabelu u kojoj se u kolonama nalaze imena svih žrtava iz Račka koji su, po svemu sudeći, po izjavama, identifikovani kao aktivisti OVK. Evo, ako na prvoj stranici pogledate levu stranu videćete i imena, na levoj strani tabele, imena ljudi za koje se kaže da su izvori informacija za Jašovića. A ovde su, isto tako i sve izjave koje on želi da uvrsti u spis, čak i kad te izjave ne sadrže ništa o žrtvama iz Račka. Evo, na primer, ako pogledate prvi red, vidite da informacija dolazi od Bajrama Hisenija (Bajram Hiseni) i da je data u mesecu julu. To može da se pronađe u Jašovićevim dokumentima u tabulatoru 2.1 i vidite da ovde nema nikakvih informacija. On, dakle, nije identifikovao nijednog od ljudi za koje se tvrdi da su bili žrtve u Račku. Onda ako, na primer, pogledate četvrti red, to je informacija koja dolazi od Saljija Eminija (Sali Emini). Njegova izjava se nalazi u tabulatoru 2.5. Izjava je data 15. avgusta 1998. godine i u njoj se tvrdi da su Hajrizi Bujar (Hajrizi Bujar) i Hajrizi Mifailj (Hajrizi Mifail) aktivisti OVK. Neću sada da komentarišem najdešnju kolonu, samo sam želeo da objasnim format ovog dokumenta. Ako pogledate stranu broj 1,

videćete, jedan, dva, tri, da se na još tri mesta spominju žrtve iz Račka, ali isto tako ima mnogo izjava u kojima se uopšte ne spominju žrtve iz Račka. Na strani broj 2 nema nikakvih informacija o Račku. Zatim dolazimo na stranu broj 3, novembar 1998. godine i ovde možete videti nešto više krstića u raznim bojama. Svaka boja nešto označava i nakon toga vidite jednu debelu crnu crtu. To je crta koja označava vreme kada se dogodio sam incident u Račku. I nakon toga vidite još informacija i na četvrtoj strani još više informacija. Ako ova tabela mora da bude nešto čime ćete, zapravo, vi da se koristite, onda nije moguće učiniti ništa drugo, nego samo ukazati gde se informacije mogu naći, dakle, gde u Jašovićevim dokumentima. I ako pogledate poslednju stranu, videćete da se ovde vide imena žrtava u Račku koje su identifikovane i onda ćete videti vrlo kratke rezimee. Pogledajmo, na primer, prvi rezime za Ragipa Bajramija (Ragip Bajrami) i tu stoji šta je tačno rečeno o njemu. O njemu je, dakle, rečeno da je on ljudima u Račku naložio da daju hranu za OVK. Taj se navod nalazi u tabulatoru 1.35, zatim se kaže da je bio član OVK zajedno sa bratom Ademom (Adem Bajrami). Ta informacija stoji u tabulatoru 1.50, da je viđen u uniformi zajedno sa oznakama i oružjem, informacija iz tabulatora 1.51, da je bio član, tabulator 1.54 i tako dalje. Ovo, naravno, ne može da zameni pune izjave, međutim, oni koji budu proučavali ovaj materijal, zaključice da je ova tabela jedan koristan vodič, jer je broj izjava, naime, toliko velik da mi se čini da inače nećemo moći da se setimo svih detalja koji su važni iz tih izjava. Ako pogledate Ragiba Bajramija, videćete da ovde stoji i to da se on nalazi na popisu palih heroja OVK. To je dokument koji je optuženi pokazao pre nekoliko dana i ja sam o tome već nešto rekao i sada bih hteo samo nešto objasniti u vezi sa tim. Evo, to su objavljene knjige. Sada ih držim u ruci. Mi smo ranije videli jedan insert, jednu kopiju. To je, dakle, materijal dostupan javnosti i to je popis palih heroja OVK. Tu je ne samo popis imena, nego i neke biografije ljudi koji su poginuli kao članovi OVK. Dakle, taj je materijal javni materijal i stoji na raspolaganju optuženom i nije trebalo da ga mi obelodanjujemo. Međutim, kad smo proučavali Jašovićeve materijale, činilo nam se da će možda biti od pomoći kada bismo

identifikovali i analizirali činjenicu da se neki od tih ljudi nalaze na popisu palih heroja OVK. Na primer, Bajrami Ragib ili, ako pogledate niže na spisku, Lutfi Bilalji (Lutfi Bilali), videćete šta tu piše. Još jedna stvar koju moram da pomenem prilikom objašnjavanja ovog dokumenta. Molim vas da se sada vratite na prvu stranicu i videćete da se ovde napominje ono što je rečeno o svakoj od ovih osoba koje su poginule u Račku, a koji su navedeni kao pripadnici OVK. Sa desne strane kolone su sažeti komentari koji će biti delom predmet našeg unakrsnog ispitivanja u vezi sa ljudima koji su dostavili ove informacije. Ja ću da se bavim ovim svedokom kada mu budem postavljao pitanja u vezi s tim, ali želim samo da vam skrenem pažnju na različite upise u ovoj koloni, koji su izvučeni iz različitih izvora tokom istraga koje je vodio Jašović. Nadam se da će vam ovaj dokument biti od koristi.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, da li biste nam ponovo rekli šta znači datum u levoj koloni?

TUŽILAC NAJS: To je navodni datum izjave ili datum kada je dobijena informacija. Pretresno veće se seća iskaza Jašovića da su se ljudi pojavljivali u policiji ili da su odvođeni u policiju i da su davali izjave. On je alternativno govorio o diskretnim izvorima svojih informacija i obaveštajnih informacija koje su mu stavljene na raspolaganje i ovi se datumi odnose, u stvari, na to.

SUDIJA BONOMI: Ako ta osoba nije navedena na poslednjoj strani, ali se pojavljuje u dodatku optužnice, da li to znači da ta osoba nije pomenuta ni u jednoj od 90 izjava?

TUŽILAC NAJS: Tačno. Formulisanje ovih dosijea koji su vam dostavljeni urađeno je na sledeći način, da bi vama bilo zgodnije da to koristite. U prvom tabulatoru su izjave svedoka koje su date istražiteljima koji su se bavili tim pitanjima. Prva izjava je Džonatana Sača (Jonathan Sutch), u tabulatoru 3 je izjava Barni Kelija (Barney Kelly), a u tabulatoru 2 Anet Murtag (Annette Murtagh). Dakle, to

su izjave istražitelja koji su se bavili tim pitanjima. Zatim tu su dodaci. Ako pogledamo u tabulator 1 ili tabulatorime 2 ili 3, u tabulatoru 1 postoje dodaci, u tabulatorima 2 i 3 su samo izjave istražitelja. I sada, ako biste bili ljubazni da pogledate tabulator 5 i to prvi deo toga, ono šta smo tu uradili je da smo za svaku stavku materijala koji je ponudio Jašović, to je 1.2, gde on kaže da je neko pripadnik OVK ili je iz drugih razloga onaj ko je dao tu informaciju o njemu tako govorio, taj materijal koji je dostavljen, a ja ću da objasnim, jer to može da nam bude korisno, njime treba da se bavimo od kraja. Ako pogledate poslednji dokument iz podtabulatora 1.2, tabulatora 5, ako sada tu pogledate poslednji dokument koji je na BHS-u i na engleskom, dakle, to je Jašovićev tabulator 1.2, pre zelene stranice koja odvaja glavne tabulatore, onda ćete da vidite izjave koje imaju brojeve paragrafa. Posle ćete da shvatite u čemu je značaj toga. Ako onda pogledate sledeći dokument pre toga, ako idete od kraja prema napred, videćete da je to sada izjava osobe za koju se kaže da je dostavljala informacije. To je Jašovićev tabulator 1.2. Ta se izjava bavi različitim pitanjima uopšteno, ali ako biste pogledali stranicu 4 od šest stranica ove izjave, videćete sledeće: osobi je postavljeno pitanje, odnosno zatraženo da komentariše izjavu koja mu se pripisuje i to je opet urađeno na jedan uobičajen način, tako da su ovde čitav niz paragrafa delovi izjava datih Jašoviću, jer svedok tu kaže ili "to je tačno, rekao sam to," recimo u paragrafu 21. Informacija u paragrafu 22, kaže, "to nije tačno, nisam to rekao" i onda daje komentar toga. U paragrafu 24, kaže "to je delimično tačno, ali ja to nisam rekao". Dakle, ovde je ta velika količina materijala stavljena u određeni red. Izjave svedoka koje su uzeli istražitelji Tužilaštva se bave opštim okolnostima njihovog susreta sa Jašovićem i onda se bave detaljno i na formalan način izjavama koje im se pripisuju. I onda prvi dokument, za koji vi možete da smatrate da jeste koristan ili da nije koristan, to je rezime koji smo mi pripremili u vezi sa zapažanjima svedoka i svrha tog rezimea je da vam pomogne da se snađete u tom materijalu. To je samo rezime, to nije nikakav zvaničan dokument. I ovakav obrazac bavljenja dokumentima je nešto šta se ponavlja kroz celu

fasciklu broj 1, a u fascikli broj 2 imamo čitav niz drugih izjava. Počinjemo sa izjavom čoveka po imenu Kamberi (Kamberi), onda je sledeći Biljalji (Bilali), a onda posle toga neki ljudi koji su dobili pseudonime i čije su izjave redigovane. Recimo, u tabulatoru 9 videćemo redigovanu izjavu. Isto tako i u tabulatorima 10 i 11. Zatim izjava u tabulatoru 12 je jako dugačka i sa mnogo dodataka, a onda dolazimo do još jedne dugačke izjave u tabulatoru 13, a u tabulatoru 14 su izjave koje su date istražiteljima u ovom Predmetu. To su materijali za koje se nadam da su dovoljno dobro pripremljeni i da će pomoći Pretresnom veću i da ćemo tako da uštedimo na vremenu. Moje poslednje zapažanje u vezi sa ovim materijalom je sledeće: svedoku je traženo, odnosno, ja sam putem Pretresnog veća zatražio od svedoka da po povratku donese zabeleške na osnovu kojih su pripremane različite izjave ili informacije. Uvaženi sudija Robinson je vrlo precizno pojasnio šta se traži od svedoka da donese i on je sasvim jasno shvatio taj zahtev i objasnio da će da se potruđi da to pronađe. Kao što je rekao, on je imao svoje lične zabeleške u kojima je beležio razgovor sa svakom osobom i detalje u vezi sa onim šta je ta osoba rekla. Mi sa velikim interesovanjem očekujemo taj materijal. Zahtev i dostavljanje tog materijala je nešto šta je trebalo da ide putem Sekretarijata (Registry) i mi smo tražili pomoć u vezi sa nekim daljim detaljima od svedoka, s obzirom na njegov raniji iskaz, ali nam je rečeno da ne može da se udovolji tom zahtevu iz različitih razloga, ali na kraju smo dobili jednu gomilu dokumenata, mislim prošle nedelje, neprevdenih dokumenata i rečano nam je da je na nama da prevedemo taj materijal. Mi nemamo resurse da to učinimo, ali smo bili u stanju da obavimo neke ograničene analize tog materijala i moguće je da ćemo to da dotaknemo u meri u kojoj se to bavi žrtvama iz Račka, ali to nije materijal koji smo mi tražili. Mi smo tražili originalne beleške svedoka o tim opisanim razgovorima sa ljudima čije izjave je on ponudio ili sa ljudima koji su mu dostavili informacije koje je on naveo i kako on to kaže. Hala lepo.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Molim da se svedok uvede. Gospodine Jašoviću, vi ste i dalje pod svečanom izjavom koju ste dali.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što se osvrnem na teme iz vašeg svedočenja, želeo bih da nam pomognete u vezi sa dva pitanja koja se uopšteno odnose na ovaj Predmet. Ko je bio na čelu ili zadužen za policiju na Kosovu prvih šest meseci 1999. godine?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, meni uopšte nije bilo poznato, zato što su se oni menjali na šest meseci. Ne bih znao da kažem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pomozite nam onda kod sledećeg. Vi ste policajac, istražitelj, recite nam kakav je posao imao gospodin Obrad Stevanović? Da li to znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja, da vam kažem iskreno i pošteno, ne znam koje poslove i zadatke ... Znam da je bio pomoćnik ministra MUP-a Republike Srbije, a ostalo, ja kao kriminalistički inspektor, policajac, ne bih znao stvarno da objasnim

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugi detalj se tiče video snimka. Kao što znate, deo tog video snimka je prikazan u ovoj sudnici, a onda je u celini prikazivan u Srbiji. Da li vam je poznato da pre nego što je prikazan u Srbiji, da je izražena java zabrinutost koja je proistekla iz napora da se dođe do ljudi koji su možda dostavili taj video? Da li vam je to poznato?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zar vam nije poznato? Ali pretpostavljam onda da onda možete da nam pomognete barem kod sledećeg. 1999. godine "Škorpioni" su bili stacionirani u Šidu, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Nije mi poznato ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: ... jer ja kao ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde sada živite?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja sada privremeno živim u Kragujevcu, kao raseljeno lice sa područja Kosova i Metohije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I kada ste kod kuće, gledate televiziju, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja da vam kažem, ja kad sam nakon našeg odlaska, ja sam bio sa porodicom na ulici. Ja sam imao svojih problema, privatnih, dvoje odrasle dece i slabo mi je padalo na pamet da gledam televiziju dok se nisam malo snašao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam. Vi, dakle, ništa ne znate o traci o "Škorpionima" koja je emitovana u Srbiji, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To je tačno, gospodine tužioče. Ja samo mogu, ja samo znam onaj moj delokrug rada vezano za poslove i zadatke koje sam ja ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. I vi mi zaista govorite da se, čak i u najnovije vreme, niste upoznali sa činjenicom da su "Škorpioni" bili stacionirani u Šidu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem iskreno i pošteno da mi nije poznato, zato što često ... Porodica mi je u Kragujevcu, a radim u Leskovcu i stalno sam na putovanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Da bih sve podsetio, vi ste ovde zbog sledećih okolnosti: kao što se sećate, tri izjave ili navodne tri izjave za koje ste rekli da ste ih vi uzeli, uvedene su kao dokazni predmeti od strane istražnog sudije Danice Marinković. Da li se sećate toga?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ako se radi o izjavama, sećam se za Afri Mustafu (Afri Mustafa) i još za dva lica. E ne mogu da se setim

njihovih imena i prezimena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nakon uvođenja tih predmeta preko istražnog sudije, kao što znate, nakon toga je u Srbiji vođena istraga. Materijal je ponovo donet u Hag (The Hague) i stavljen je na raspolaganje zastupnicima Odbrane u *Predmetu Ljimaj*, gde ste se vi pojavili kao svedok Tužilaštva. Je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I tamo vas je zastupnik odbrane u *Predmetu Ljimaj* unakrsno ispitivao, a na osnovu materijala koji je ponudilo Tužilaštvo i iz ovog Predmeta, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da, vezano za Afri Mustafu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim se sa vama sreo optuženi zbog dokumenata koje ste imali ovde ili ste doneli neka druga dokumenta. Vas je optuženi pozvao kao svedoka u ovom Predmetu i vi ste uveli veliku količinu dokumenata poslednji put. Je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja prethodno nisam doneo nijedan dokument vezano za šta sam svedočio ovde pred ovim Sudom, međutim, sad sam doneo još 101 izjavu i 16 beležaka i informacija, jer nisam doneo zato što sam ja bio u procesu protiv optuženih Ljimaja (Fatmir Limaj) i Musljiju (Isak Musliu) i nisam znao da ću da budem na ovom procesu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako sam vas dobro shvatio, vi kažete da ste doneli još izjava i zabeleški, pored onoga šta ste ranije dostavili?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ne danas, nego prošlog ponedeljka dostavo sam sekretarici ovog Pretresnog veća još novih 101 izjavu i 16 beležaka i informacija. A, inače, mogu da vam kažem da raspolazem sa preko 700 izjava vezano za aktivnosti i kretanje, brojno stanje i naoružanje OVK, kao i potencijalne izvršioci krivičnih dela terorističkih napada. Znači sa preko 700 izjava, s tim što ja to nisam pripremio sve, zato što nisam mogao to da

umnožim, jer nam se u tom momentu pokvario fotokopirni aparat.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zar niste shvatili zahtev Pretresnog veća prošli put u vezi s tim da treba da donesete svoje lične zabeleške u vezi sa informacijama koje ste već ranije ponudili, odnosno izjavama koje ste već ranije ponudili?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, ja sam shvatio, međutim, ja sam dva, tri dana u ogromnoj arhivi tražio ta dva moja notesa, međutim nisam uspeo da ih pronađem. To se radi o mojim privatnim notesima ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta rade vaši privatni notesi u toj zvaničnoj arhivi?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Imao sam, mislim i svoje privatne telefone. Onda, u tim notesima, ja, kao što sam rekao, upisivao sam ime i prezime lica sa kojima je obavljen informativni razgovor. To se odnosilo na lica, na registrovanog informatora i na prijateljske, poznaničke veze i lica koja su dobrovoljno, samoinicijativno dolazila da prijavljuju određene slučajeve.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste nama garantovali da gde god se kaže da je navodni izvor informacija anoniman, u tim notesima će moći da se nađe ime. Šta mislite gde su ti notesi bili poslednji put?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ti notesi, ja znam, s ostalom dokumentacijom da sam ubacio u kamion juna meseca 1999. godine iz Uroševca (Ferizaj) i verovatno su notesi trebalo da budu sa dokumentacijom u Leskovcu, jer ja nemam razloga da krijem te notese.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da vidimo onda kakav bi bio vaš postupak, uopšteno govoreći. Neko dođe u policijsku stanicu, bilo zato što je uhapšen, bilo dobrovoljno i vi onda razgovarate sa tom osobom. Kakve vi onda zabeleške pišete rukom?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja, ukratko, bez obzira da li je lice privedeno, registrovani informator, prijateljska veza, uzimam u startu njegove generalije. Onda vršim ispitivanje. U ovom konkretnom

slučaju, vezano za aktivnost OVK, vezano za formiranje štabova OVK, vezano za lica koja je on uočio da su u uniformama sa oznakama OVK, vezano za naoružanje, da li je primetio, uočio lica, da li je stvarno pripadnik OVK. Ali ja da vam kažem, da ja nikad, ja sam i kroz te prijateljske veze ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. I to je sve zabeleženo rukom u nekoj vrsti notesa, nekoj vrsti sveske koju ste vi vodili, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tačno. To sam imao pravo. Ja sam imao taj metod i način rada.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam kako su se onda te zabeleške pretvarale u prekućani zapisnik ili izjavu? Recite nam kakvim se postupkom to radilo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa izjava, nakon obavljenog razgovora, ako se radi o izjavi od lica, da li je privedeno ili nije privedeno, uzimala se izjava, obično sa zaglavljem da je dana toga i toga došao ili priveden taj i taj, taj i taj i vezano za ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Oprostite što vas prekidam. Možda nisam bio jasan. Ja želim da znam kako se to radilo u tehničkom smislu. Da li ste to vi radili, kao što su to radili neki ljudi, sami kucali, informacije ste diktirali nekome da kuca, ili ste dali vaše beleške u rukopisu nekom službeniku koji je to prekućao? Šta ste radili?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nisam davao zabeleške drugima, nego uz prisustvo ispitivanog lica, uglavnom sve te izjave je na pisačkoj mašini uzimao gospodin Momčilo Šparavalo, s tim što sam ja njemu glasno i jasno diktirao i u prisustvu ispitivanog lica koji je slušao to i ako nije razumeo srpski jezik, prevedeno mu je na materinji jezik. Znači nisam ja davao moj rukopis nekom drugom, trećem licu da on to obradi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je to radio?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja i gospodin Šparavalo. Šparavalo

je kucao na mašini, ja sam mu diktirao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dve stvari. Da li ste ikada koristili usluge nekog drugog službenika ili nekoga ko bi obavljao funkciju službenika da kuca izjave u prostoriji u kojoj su bili ljudi koji su s vama razgovarali? Da li ste to radili?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam sve to radio na osnovu Zakona o krivičnom postupku. Nikad ne bih tako radio. Uglavnom, jer, ne uglavnom, nego sve izjave u mojoj kancelariji uzimali smo ja i gospodin Šparavalo Momčilo, kao što sam, evo ... Ja sam diktirao, a on je kucao na mašini.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da nikada niste koristili usluge nikoga drugog ko bi to prekucavao? Da li je bio bilo kakav službenik, pomoćnik, sekretar, sekretarica koji je radio za vas i Šparavala?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Osim radnika Državne bezbednosti koji su se uključivali u pojedinim slučajevima, ne uvek, ali većinom su bili tu i zbog same konspirativnosti nije bila prisutna niti sekretarica, niti bilo koji drugi radnik.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi govorite albanski?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li Šparavalo govori albanski?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, rođen je u Uroševcu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, kada je bio potreban prevod, ko je onda prevodio?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Vezano za prevod, uglavnom zato što su i Albanci u većini slučajeva znali srpski jezik, a u pojedinim slučajevima imali smo prevodioca. To su bile oko nekih sitnica, jednu reč ili dve ako ... Razlika je kod albanskog jezika gramatički i onaj, prosti, seljački, meštani koji govore na selu, prevodioc, a u izuzetnim, u pojedinim slučajevima, to je u retko kojim, dolazili su i kolege Albanci, Azem Haljiti (Azem Haliti) i Avdi Musa (Avdi Musa).

To se vrlo retko dešavalo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato, a pretpostavljam da ste morali to da znate, da se u to vreme kada ste vi obavljali taj posao, primenjivao određni krivični zakon i postupak po tom krivičnom zakonu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Mi smo, ja sam rekao i ranije, sve uzete izjave, uzete su na osnovu Zakona o krivičnom postupku, u propisanoj formi i ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pretpostavljam onda da vam je poznat taj zakon i potvrđujete da nijedan od materijala koje ste vi dostavili ovom Sudu, nikada u to vreme ne bi bio prihvaćen na sudu u Srbiji ili na Kosovu, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ponovite još jedanput pitanje, nisam vas ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nijedna od izjava ili izveštaja na osnovu obaveštajnih informacija koje ste vi ponudili ili pokušali da ponudite ovom Pretresnom veću, ne bi bili prihvaćeni kao dokazi na vašim sudovima u Srbiji ili na Kosovu u to vreme, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih se složio sa tim, jer radi se o izvornim i istinitim podacima. Ja verujem da svi moji dokumenti, bili bi prihvaćeni, bez obzira da li se radi o sudu u Srbiji ili pred ovim časnim Pretresnim većem ili bilo kojoj zapadnoevropskoj državi, jer zato što sam ... Ja sam i ranije rekao da ja sam uzeo preko, moguće i 1.000 izjava, od lica albanske nacionalnosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam onda kakvi su zahtevi prema vašem zakonu za uvođenje izjava svedoka ovakve vrste? Kakvi su zahtevi po vašem zakonu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne bih se upuštao, jer ne znam da objasnim. To verovatno odlučuje tužilac na sudu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je poznato da je u to vreme ili od tada bila na snazi mera zakona po kojoj ljudi sa kojima se obavlja razgovor imaju pravo na advokate, na prisustvo advokata, kada se s njima razgovara?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je vezano, mislim, ako je lice u svojstvu osumnjičenog ima pravo da uzme advokata. Međutim, ovde se radi o licima koja nisu bila u svojstvu osumnjičenih, lica koja su mogla da pruže potrebne informacije vezano za terorističke napade ...

SUDIJA ROBINSON: Napravićemo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS: Shvatio sam da postoje još dve, tri administrativne stvari koje nemaju veze sa ovim svedokom, ali moram to sada da iznesem, uz vašu dozvolu. Prvo, Sud se u vezi sa iskazom prethodnog svedoka raspitivao o otpuštanju sa posla čoveka po imenu Đorović. Materijali koje mi imamo i koje ćemo da podelimo po sudnici i sada ne želim nista više o tome da kažem, su saopštenja za štampu Fonda za humanitarno pravo. Jedan je od 26. aprila, a onaj na BHS-u od 27. aprila, međutim, to je isti sadržaj. To je, dakle, materijal, najbolji materijal koji ja sada imam o toj temi, a koji je Pretresno veće želelo da dobije. Drugo pitanje Pretresnog veća odnosilo se na *Predmet Cvjetan* i na žalbu. Molim da pređemo na privatnu sednicu, kako bih objasnio situaciju.

(privatna sednica)

TUŽILAC NAJS: Samo nešto vrlo kratko. Situacija sa dokaznim pred-

metima. Mislim da to nećemo moći da završimo do kraja današnjeg radnog dana, jer dokumenti koje želimo da predamo, te dokumente želimo da predamo kako bismo pomogli Sudu, ne kako bismo izneli argumente u našu korist. Mi radimo nešto sasvim različito od onoga šta su radile druge dve strane i zato tražim produženje roka do sutra.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ali imali ste nedelju dana. Kako to da niste to uspeali da uradite za nedelju dana?

TUŽILAC NAJS: Ja ne bih sada želeo da kažem, jer onda ispada da se sad nešto specijalno zauzimam, ne bih želeo ništa da kažem o količini rada koji smo moje kolege i ja potrošili kako bismo došli do sadašnje situacije, jer to nisu standardni radni sati i standardno radno vreme. Jedna od mojih koleginica je već potrošila ceo vikend i nekoliko noći na to, jer mi pokušavamo da identifikujemo sve one dokazne predmete koji su pomenuti u drugim dokumentima i to je jedna ogromna količina posla. Isto tako, ako mi dozvolite da kažem, taj će dokument da vam bude od velike pomoći ukoliko ćete da obrađujete te dokazne predmete na onaj način na koji vas mi pozivamo da radite. Dakle, izjava po izjava, umesto toga što kažete: "ako optuženi donese svih 400 izjava, onda je najbolje da ih sve odjednom uvrstimo", bez obzira da li su prevedene ili ne.

SUDIJA ROBINSON: Nadam se da vaš materijal neće da bude tako veliki da s njim ne bismo mogli da radimo.

TUŽILAC NAJS: Ne, ne. Nikako.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Pod tim okolnostima dozvolićemo vam produženje roka.

TUŽILAC NAJS: Hvala lepo. Molim da se sada svedok uvede u sudnicu.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se svedok uvede u sudnicu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Jašoviću, govorili smo o vašim postupcima i o vašoj praksi. Svedoci, odnosno potencijalni svedoci, odnosno optuženi mogli su da budu prisiljeni da dođu u policijsku stanicu, samo kojim sredstvima?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ovde se konkretno radi o licima koja su davala izjave, koja su bila privedena od strane policajaca, znači, ili lica koja su dobrovoljno dolazila da prijavljuju određene slučajeve, kao ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada me zanima prinuda. Proceduralno gledano, šta je potrebno da bi se neka osoba mogla dovesti prinudno u policijsku stanicu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da li su od strane policajaca lica prinudno dovedena, meni uopšte nije poznato, od mesta gde su zatečena, do Sekretarijata unutrašnjih poslova.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je poznat sistem sudskog poziva?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Sistem sudskog poziva, da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Potreban je sudski poziv da bi se identifikovala osoba koja mora da dođe u policijsku stanicu. U tom pozivu takođe mora da bude naveden osnov zbog kojih se lice dovodi u policijsku stanicu, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ovde se radi o licima koja su, verovatno, zatečena u blizini ratnog okruženja ili na nekom sumnjivom mestu, a ja nisam praktikovao te pozive, ne sudske pozive, nego pozive. Normalno je ako lice treba da pruži potrebne informacije vezano za neki događaj, normalno je da u svojstvu kriminalističkog policajca, inspektora, ja bih dostavio poziv.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da pronađete bilo koju među

stotinama ovih izjava koje ste vi doneli da budu uvrščene u spis, gde je poslat propisan sudski poziv i na propisan način uručen dotičnoj osobi?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, tada nisu bili normalni uslovi. U određenom selu nije bilo moguće dostaviti poziv, da se to lice koje može da pruži određene informacije za neki slučaj ... Ali lica su zatečena od strane policijaca ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zašto ne u avgustu 1998. godine? Zašto tada niste mogli da izdajete sudske pozive?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Zato što su, ovaj ... Ja konkretno kažem na područje Štimlja (Shtime), zato što sva su sela etnički albanska sela, zato što je bilo u avgustu mesecu, bilo je štabova OVK, bilo je albanskih terorista OVK. Ja ne znam ko bi mogao taj poziv njima da uruči.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači vi čak niste mogli ni da odete u selo, zakucate nekome na vrata i pitate ga: "želite li da dođete", a pogotovo, dakle, niste mogli da zakucate na vrata i uručite sudski poziv. Da li je to ono šta vi kažete?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tačno, jer bez obzira i u selu Račak i u selu Petrovo (Petrove) i u selu Rance (Rance) i okolnim selima, znači bili su naoružani albanski teroristi OVK, kao i formirani štabovi ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi onda kažete sledeće, svi oni koji su došli u policijsku stanicu, došli su bez sudskog poziva, uz upotrebu sile?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne verujem da je bila upotrebljena sila, jer ja se nisam nalazio na licu mesta prilikom privođenja tih lica albanske nacionalnosti. Verovatno ... Da li je bilo prekoračenja ovlašćenja ili je bilo prinude, verovatno. Oni imju svoje komandire, ja ne znam, jer ja sam kriminalistički inspektor, policajac. Verovatno ako je bilo ... Ja kažem, ja ne znam, ja nisam čuo za takve slučajeve. Ako je bilo, verovatno njihov starešina, njihov komandir, zamenik, preduzimali su disciplinske i druge mere.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ja bih želeo da mi svedok objasni. U normalnom postupku vi istražujete neki slučaj. Želite da dobijete informacije od nekog svedoka. Šta onda normalno radite? Da li ga normalno službeno pozivate, sudskim putem ili ga jednostavno pozovete da dođe i pruži informacije?

SVEDOK JAŠOVIĆ: U normalnom slučaju, u normalnim slučajevima licu preko, postoji kod nas kurir koji je radio te poslove. U normalnim slučajevima preko kurira je stranci uručivan poziv u kome je naveden razlog zbog čega se poziva. Ako je, mislim, u svojstvu osumnjičenog, u pozivu se navodi ako želi da uzme svoga branioca. U normalnim, da, ali ovde su bili nenormalni, mislim, nenormalne okolnosti. Ovde nikako nije mogao da se uruči poziv u tim selima, zato što su bili naoružani albanski teroristi, nalazili su se, koji nisu bili statični, nego su bili stalno u pokretu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, da vidimo onda o čemu se tu radi. Znači, za sve ove dokumente koje vi želite da uvrstite ovde u spis ne postoji nikakav dokument koji objašnjava kako je ta osoba došla u policijsku stanicu. Ne postoji nikakav dokument u kome se iznose pravne osnove za to da ta osoba mora da dođe u policijsku stanicu i vi nemate nikakve rukom pisane beleške kojima biste mogli ovom Sudu da pokažete šta se tačno dešavalo pre nego što je pripremljena otkucana izjava. Da li sam u pravu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Vidite, ja sam i prethodno rekao, ovde se radi o licima koja su privedena od strane policajaca, radi se o licima koja su dobrovoljno dolazila, samoinicijativno, da prijavljuju slučajeve, o prijateljskim vezama, o poznaničkim vezama i sve. A jedino sa registrovanim informatorom sam van sekretarijata obavljao razgovore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koji nivo sile prema ljudima sa kojima se razgovaralo u 1998. i 1999. godini je, prema vašem sudu, bio prihvatljiv?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja ne znam da je primenjivan bilo kakav nivo sile. Ja uzimam ovde vezano za u kancelariji u kojoj sam radio sa, sa licima sa kojima sam obavljao informativne razgovore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Da li vi onda, gospodine Jašović, u svom iskazu ovde kažete da se nikada niste koristili silom, ni prema nikome, tokom obavljanja svojih dužnosti?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Odgovorno tvrdim da nikad nisam iznuđivao iskaze, da nisam vršio prinudu, da nisam upotrebio silu, a kamoli torturu. To odgovorno tvrdim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi onda u vašem iskazu kažete da u policijskoj stanici u Uroševcu, dokle god ste vi tamo radili, niste nikada videli nijednog drugog policajca kako prema bilo kome primenjuje silu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, ja sam konkretno radio, ispitivao sam u svojoj kancelariji, u kancelariji 59, na trećem spratu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, ali pitanje je sasvim jednostavno. Jeste li ikada videli, jeste li ikada čuli, jeste li ikada čuli za to da je bilo ko od vaših kolega koristio silu prema bilo kojoj osobi u policijskoj stanici dok ste vi bili u Uroševcu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem da nisam video i nisam čuo da su policajci, uniformisani policajci, primenjivali silu prema privedenim licima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da niste odgovorili na moje pitanje. Ja ću da vam dam još jednu priliku da to učinite. Koristiću se istim rečima, jer mislim da su veoma jednostavne. Jeste li ikada videli

nekoga, jeste li ikada čuli nekoga ili jeste li ikada čuli da neko od vaših kolega koristi silu prema bilo kojoj osobi koja se nalazila u policijskoj stanici u vreme dok ste radili u Uroševcu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem ... Ja mislim da sam bio kratak i jasan, nisam čuo i niti sam video.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, bila bi grozna stvar da se za neku policijsku stanicu kaže da je to policijska stanica gde se koriste nasiljem.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam čuo. Ja, ja vam odgovorno kažem da nisam čuo da su policajci koristili nasilje prema licima albanske nacionalnosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Od kada radite u Uroševcu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Od maja meseca 1981. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, do 1999. godine?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi tamo bili jedini policajac sa srednjoškolskim obrazovanjem ili je bilo i drugih policajaca sa istim obrazovanjem?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je još policajaca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Istog obrazovanja?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Većina je imala niži stepen obrazovanja od vas?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Nisam ... Ja ne znam. Verovatno postoje dosijeji za svakog ...

SUDIJA BONONI: Gospodine Jašoviću, da li ste vi uvek nosili uniformu?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Uniformu sam nosio od 1975. godine, do 1986. godine.

SUDIJA ROBINSON: Da li su vaše kolege uvek nosile uniformu?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Kolege operativci, kriminalistički inspektori nisu nosili uniformu. Radili su u civilnom odelu. A, inače, radio sam kao policajac u uniformi i nakon toga bio sam pomoćnik komandira od 1981. godine do 1986. godine.

SUDIJA ROBINSON: Odgovarajući na pitanje tužioca rekli ste da niste videli nijednog uniformisanog policajca da koristi silu. Zašto ste rekli "uniformisanog"?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Pa, verovatno je ... Mislio sam na policajca, pošto je rekao "policajac", jer kriminalistički policajac je nešto drugo, radi se o operativcu i na to sam mislio.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Istina je da je već devedesetih pod vlašću ovog optuženog, Kosovo i Srbija, a posebno Kosovo bilo policijska država u kojoj ste vi mogli da radite šta god ste hteli, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To nije istina, gospodine tužioče.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite mi onda sledeće: da li je bilo ko od ljudi kojima ste se vi bavili, imao na raspolaganju advokata?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tada, u to vreme, po ZKP-u nije bilo predviđeno da lica sa kojima se obavlja razgovor ima advokata. Nakon toga došle su neke promene u ZKP-u. Ne bih mogao da se setim tačno koje godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam što ste nam to rekli. Ja sam vas ranije pitao da li vam je poznat ZKP, a tada, čini mi se, niste bili tako

jasni, a sada ste se setili da je bilo nekih promena. To sada nije bilo moje pitanje. Vrlo sam pažljivo formulisao svoje pitanje. Govoreći čisto činjenično, da li je bilo ko od ljudi sa kojima ste obavili informativni razgovor ikada imao prisutnog advokata?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam, ja sam i ranije rekao, ja sam obavljao razgovore sa licima koja nisu bila osumnjičena, razgovore koji su mogli da pruže potrebne informacije vezano za neki događaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo onda sada jedan dokument. Molim da se dokument stavi na grafoskop. Bojim se da je taj dokument samo na engleskom jeziku. Nismo uspeli da pronađemo verziju na srpskom jeziku, ali ja da vam pročitam relevantan pasus. To je dokument koji nosi naziv "Spotlajt" (Pod lupom). Na ovom suđenju smo već videli ovaj dokument, tako da možemo relativno brzo da prođemo kroz njega, ali, naravno, potrebno je da i vi razumete. Molim da prvo pogledamo dno stranice 31. Tu piše da je taj izveštaj poslat Skupštini, Vladi, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu pravde, Javnom tužilaštvu, predsedniku Savezne Republike Jugoslavije i istim tim institucijama u Srbiji, kao i Ujedinjenim nacijama (United Nations) i drugima. Sada molim vas da vidimo stranu 15. Gospodine Jašoviću, ovo je javni izveštaj koji je uručen vašim organima vlasti. Odnosi se na vašu policijsku stanicu. Sad ću da vam pročitam šta tu piše. Pri dnu strane piše: "Elektrošokovi u policijskoj stanici u Uroševcu". F.E. 18 godina star, živi sa majkom i mlađom braćom. Ujutro 11. aprila 1994. godine probudilo ga je zvono na vratma. Pre nego što je stigao da se obuče i siđe niz stepenice, policija je već ušla u kuću. Razbili su staklo na ulaznim vratima i ušli u kuću. Govorili su srpski ...

ADVOKAT KEJ: Da li bismo sada mogli da čujemo i pitanje? Znam šta će da se dogodi. Proći ćemo istim putem kojim smo prošli već mnogo puta ranije. Čitaju se raznorazni navodi, a da se svedoku ne postavi pitanje.

SUDIJA ROBINSON: I gospodin Milošević i gospodin Najs izgleda da su patentirali takav pritupe ispitivanja. Kada sledi pitanje, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, uz svo dužno poštovanje, ja ovom svedoku prezentujem izveštaj o njegovoj policijskoj stanici. To mogu da uradim na kratak način ili u celini. Smatram da je sasvim fer da on zna šta se tačno kaže o njegovoj policijskoj stanici, ako to ranije nije pročitao, jer ja ću da ga pitam ko su bili policajci koji su tog mladića priključili na žice. To mogu da uradim na kratak način, ali onda nećemo da dobijemo ništa od toga.

SUDIJA ROBINSON: Prepričajte mu ukratko sadržaj izveštaja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Gospodine Jašoviću, da li razumete? Ovaj izveštaj je objavljen i u njemu se govori o tome da je jedan mladić odveden u policijsku stanicu u kojoj ste vi radili, da su ga tamo tukli po tabanima, po 30 udaraca po svakom tabanu, da su ga onda ponovo ispitivali, da su mu rekli da skinе pantalone i da su onda na njegove polne organe priključili opremu za elektrošokove. To stoji u ovom izveštaju. To je, dakle, vaša policijska stanica. Idemo sada redom. Kakva je istraga sprovedena u policijskoj stanici nakon što je ovaj izveštaj objavljen u javnosti i poslat na sve ove adrese na koje je poslat.

SUDIJA ROBINSON: Pitajte ga prvo da li je primio izveštaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste primili ovaj izveštaj?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, ja uopšte, meni nije poznat ovaj slučaj. I uopšte mi nije poznato da li je, ja se zgražavam, mislim, ako je to tako. Meni uopšte slučaj nije poznat i ne znam da li je on priveden u prostoriju uniformisanog dela policije ili, ili u prostorijama Kriminalističke policije. Slučaj k'o slučaj nije

mi poznat. I koje su mere preduzete, meni uopšte nije poznato. Verovatno o tome, ako se desio ovaj slučaj, verovatno zna komandir policijske stanice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da je jedan ovakav izveštaj dospao do vaše policijske stanice, to je 1995. godina, komandir policijske stanice bio bi dužan da vas nešto o tome pita, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa nije u obavezi mene da, da me pita vezano za ovaj događaj. Jedino bi bio u obavezi ako, ako sam ja preduzeo ove mere i radnje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da je ovaj izveštaj ozbiljno shvaćen u vašoj policijskoj stanici, bilo bi nužno za čoveka na čelu policijske stanice da otkrije ko su ti policajci koji su počinili ova dela i da ih otpusti, zar ne?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, svedok nije rekao da je taj izveštaj ikada došao do njegove policijske stanice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. U redu. Ja sam postavio pitanje na osnovu pretpostavke, da je takav izveštaj ozbiljno shvaćen u njegovoj policijskoj stanici, usledile bi neke akcije.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Za svaki slučaj ako je bilo zloupotrebe i prekoračenja ovlašćenja komande, starešine organa, verovatno, ne verovatno, nego ubeđen sam da bi preduzeli disciplinske i krivične mere, ako se dokaže da su ti policajci, bez obzira da li su uniformisani ili, ili u civilu ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I vi biste nešto tako onda sigurno zapamtili, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja kažem, ja ne znam. Komandir stanice milicije nije u obavezi, jedino ako sam ja, ako je, ako sam ja primenio ove mere i radnje. Verovatno, on bi, ne on, nego, verovatno bi bio obavljen razgovor sa mnom. Ne verovatno, nego siguran sam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stvarnost, gospodine Jašoviću, je sledeća: do sredine devedesetih godina vaša policijska stanica postala je ozloglašeni centar za zločinačko ponašanje i primenu sile od strane policije i vas i vaše kolege ništa u tome nije moglo da zaustavi. Kada ste vi smatrali da je prikladno da koristite elektrošokove u policijskoj stanici, to ste i radili, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije istina, gospodine tužioče. To vam odgovorno tvrdim.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Jašoviću, da li kažete da jedan navod ovakvog karaktera, da je o tom navodu možda sprovedena istraga u vašoj policijskoj stanici, a da vi možda za tu istragu ne znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Da, moguće je. Ako se desio ovakav slučaj, kako kaže gospodin tužioc, moguće je, a ja, da, mislim i da ne znam.

SUDIJA ROBINSON: Gde ste se vi tačno nalazili u hijerarhiji vaše policijske stanice? Koliko je bilo ljudi iznad vas, a koliko pod vama?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Pa, nada mnom je bio šef odseka Opšteg kriminaliteta, načelnik odeljenja Kriminalističke policije i starešina organa, načelnik sekretarijata i njegov zamenik ili pomoćnik, ako ih je bilo. Mada u zadnje vreme načelnik sekretarijata u SUP-u Uroševac nije imao zamenika, niti pomoćnika, mislim niti pomoćnika načelnika SUP-a.

SUDIJA ROBINSON: Koliko je to bilo policajaca?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Iznad mene četiri, pet ljudi, mislim. Konkretno ... jer uniformisani deo i postoji uniformisani deo. Načelnik odeljenja policije, komandir policijske stanice, zamenik i pomoćnici, a u civilnom delu: šef odseka, načelnik odeljenja Kriminalističke policije, načelnik sekretarijata bili su moje neposredne starešine.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs, nastavite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Želeo bih da idemo dalje u vremenu, da pređemo na 1999. godinu na kratko, pre nego što se vratimo na druga pitanja. Imajući to na umu kada vam je optuženi poslednji put postavljao pitanja, ako se sećate, on je pokrenuo pitanje realnosti u vezi sa optužbama o brutalnostima u policijskim stanicama i da će o tome da vam budu postavljana pitanja, a vi ste rekli nešto u smislu: "pa Albanci će to reći", zar ne, nešto u tom smislu. Ja bih želeo da mi pomognete oko sledećeg: mi smo u ovoj sudnici imali jednog svedoka koji je svedočio pre par godina pod pseudonimom K-5. On je radio u vašoj policijskoj stanici. Pošto je anonimn, znači da sam ograničen u broju detalja koje mogu da vam navedem, ali on je dao iskaz pre nego što je uopšte Odbrana počela da izvodi svoje dokaze i on je o vama dao sledeći iskaz, da je 1999. godine nakon događaja u Račku korišćen jedan kafić, odnosno podrum u jednom kafiću po imenu "Pranvera". Da li se sećate da je korišćen taj kafić?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo posle NATO agresije, mislim za vreme NATO agresije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tačno.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo je. Ja ne znam. Nekoliko dana da je postojala opasnost da zgrada naša bude bombardovana, onda smo dislocirani, opšti kriminalitet, operativci opšteg kriminaliteta dislocirani su u kafani "Proleće", "Pranvera".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to je korišćeno kao neka vrsta pritvora, taj podrum. Je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne radi se tu o podrumu. Radi se o jednoj prostoriji gde se nalazila, smeštena je hrana, hotelska hrana, a istu prostoriju, ništa bolju ni ja nisam imao, gde sam obavljao razgovore. Tu smo ostali nekoliko dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I vidite, taj svedok je pre dve godine rekao, s obzirom da je u izvesnom stepenu radio sa vašom policijom,

on nam je objasnio da je on video dvojicu inspektora koji su tukli jednog čoveka veznog za stolicu, a taj čovek se zvao Muhamed Begaj (Muhamed Begaj). Da li se sećate da ste vi imali bilo kakvog posla sa Muhamedom Begom?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Što se tiče zaštićenog svedoka, mene je Albanac iz ... Ja nisam pratio taj proces, Albanac iz Uroševca doneo mi je dnevnu štampu, ne znam, mislim "Kosova" ... Muhamed Begaj, ja, ne sećam se njegovog lika, ali iz novina sam pročitao njegovo ime i prezime.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li je on bio jedan od ljudi s kojima ste vi imali posla, gospodine Jašoviću?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ako imate njegovu izjavu, ja mogu da pogledam i reći ću vam, jer ne mogu da se setim, zato što sam vam rekao, ja sam preko 700 izjava uzeo od lica albanske nacionalnosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iskaz K-5 pred ovim Sudom pre par godina bio je sledeći: da su se inspektori koji su se bavili ovim čovekom zvali Dragan Jašović i Šparavalo. Dakle, to biste bili vi i vaš kolega Šparavalo, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Taj svedok K-5, ja vam garantujem da on uopšte nije dolazio u protorije tog objekta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako to možete da nam garantujete? Recite nam?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ako bih mogao na privatnoj sednici.

SUDIJA ROBINSON: Da, molim vas privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Hajde da se vratimo na javnu sednicu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Jašović, ovaj svedok K-5 otkrio je, uzgred, u svom svedočenju, da ste vi i vaš kolega tukli čoveka koji je bio vezan lisicama za stolicu.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To nije istina i ujedno mogu da kažem, ja ne znam da je osim mojih prijateljskih veza, poznaničkih veza, da je iko bespotrebno dolazio u objektu, u "Pranveri".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako ne znate da li je iko dolazio, kako znate da taj čovek nije dolazio?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam. Mi smo obavljali razgovore u prostoriji, zato što znam u prostoriji objekta, nije razgovor obavljan u krugu objekta "Pranvera", u dvorištu, nego postojala je prostorija u vidu kancelarije.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, mogu li ja da postavim pitanje ovom svedoku. Gospodine Jašoviću, kakvi su bili vaši kontakti, vaši prijateljski kontkti i kontakti sa registrovanim informatorima?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Kao što sam rekao, imao sam jednog registrovanog informatora. Kontakti su uglavnom bili van područja sekretarijata, na mestu gde smo se dogovorili, a prijateljske veze, lica koja su samoinicijativno, dobrovoljno dolazila, dolazila su u prostoriji, u kancelariji.

SUDIJA BONOMI: Pored tih kategorija, drugi ljudi koji su vam davali informacije u policijskoj stanici, kako su za njih bili upriličeni ti aranžmani da dođu u policijsku stanicu?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Vidite, gospodine sudija, ja, kao što sam rekao, znači, razgovori su, informativni razgovori su obavljani sa registrovanim informatorom, sa prijateljskom vezom ili u množini, prijateljskim vezama, poznanikom. Ja "poznaničnik" kažem zato što pri-

jateljska veza ... Dešavalo se da dovede čoveka, da dovede, rekavši mi da on može da ispriča slučaj vezano za određeni događaj, da l' se radi na području Račka, Petrovog ili drugog sela.

SUDIJA BONOMI: Dakle, bilo ko od koga ste vi uzeli izjavu ili od koga ste dobili informaciju koju ste zabeležili u svom notesu, bio je ili registrovani informator ili je bio prijateljski kontakt, dobrovoljac?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Da, bila je prijateljska veza, a bilo je i lica koja su dobrovoljno dolazila zato što ... Mogao bih da navedem i par slučajeva. Onda je bilo i poznanika.

SUDIJA BONOMI: Ja sam samo želeo da bude jasno da sve izjave spadaju u tu kategoriju, prema vašim rečima. Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što se vratim na opšta pitanja, a Pretresno veće će da vidi da ću da se bavim dokumentima iz tabulatora 12, to je bajnder 2, jer neću imati vremena da se bavim detaljnije svim dokumentima, dakle pre nego što pređem na to, gospodine Jašoviću, recite nam da li vi znate bilo šta što bi govorilo protiv profesionalne reputacije, bilo gospodina Barnija Kelija, gospodina Džonatana Sača ili gospođe Anet Murtag koji su bili istražitelji Tužilaštva? Da li vi znate bilo šta što bi govorilo negativno o njihovoj profesionalnoj reputaciji?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li znate bilo šta uopšteno negativno o istražiteljima Tužilaštva na šta biste želeli da skrenete našu pažnju, pre nego što pogledamo izjave koje su oni uzeli od potencijalnih svedoka?

ADVOKAT KEJ: Samo da predvidim šta će da se desi, koristeći reči gospodina Najsa, jer mislim da će da bude reči o argumentu o prihvatljivosti ovog oblika unakrsnog ispitivanja u koje se on upustio. I ako pogledamo ovaj dosije, a to smo i uradili, videćemo da se u

mного slučajeva vraćamo na materijale o kojima smo vrlo često raspravljali u vezi sa unakrsnim ispitivanjem Tužilaštva i možda bi bilo dobro da se to pitanje raščisti već na samom početku unakrsnog ispitivanja, tako da tačno znamo koje je pravilo na snazi.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, na koji način želite da koristite ove dokumente?

TUŽILAC NAJS: Uz dozvolu Pretresnog veća bih želeo da objasnim svedoku šta je drugi potencijalni svedok rekao i da mu dam priliku da pročita ili da mu se pročita relevantan detalj koji se na to odnosi. To je konzistentna praksa ovog Suda kada je reč o pristupu dokumentima. Nedavna odluka kojom se kaže da ova dokumenta mogu i nikada da ne budu dokazi u rukama Tužilaštva ne menja situaciju kojom ja predočavam ova dokumenta svedoku. Ono šta sam izneo svedoku je pitanje opštih optužbi, a mislim da Pretresno veće nikada nije prihvatilo takve opšte optužbe.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej (Kay) izvolite.

ADVOKAT KEJ: Što se tiče materijala koji se koriste u unakrsnom ispitivanju svedoka, deo je u posedu ovog svedoka, mi nemamo prigovora na taj materijal, ali uporno nakon što svedok donese određene materijale, Tužilaštvo pokušava da uvede, gospodin Najs je čak i napravio indeks za dva kompleta materijala, da uvede te dokumente. A ako svedok nije u mogućnosti da se bavi tim konkretnim pitanjem, odnosno da odgovori na to pitanje, onda je to možda kraj toga. Mi možemo da vidimo samo šta svedok može da kaže, na šta može da odgovori na osnovu svojih ličnih saznanja. Ja ovo sad samo predviđam kao mogućnost, zato što smo potrošili mnogo vremena baveći se raznim pravicima unakrsnog ispitivanja kojima se kretalo, a nije bilo plodonosno i mislio sam da to možemo da izbegnemo pošto je tako nešto neprihvatljivo, pa bi u interesu ovog suđenja bilo da svedoci govore o pitanjima o kojima imaju lična saznanja. Pitanja koja se odnose na istražitelje Tužilaštva, kao što je gospodin Keli koji

sedi ovde u sudnici i ostale istražitelje u vezi s tim šta im je rečeno, šta su im drugi ljudi rekli, može na kraju da se završi kao jedno potpuno besplodno unakrsno ispitivanje ovog svedoka.

SUDIJA BONOMI: S druge strane, gospodine Kej, ako nema ništa drugo, onda je najverovatnije da će čovek da potvrdi ono za šta tvrdi da je sam radio.

ADVOKAT KEJ: Optužbe koje se iznose i treba da se iznose i o tome nikada nije bilo neslaganja, ali ako neko kaže nekome nešto o čemu ne zna, onda imamo stari problem sa ovim suđenjem: kao da se prolazi kroz stara suđenja i čitaju se transkripti tih suđenja. Često se dešavao da ako svedok kaže "ne znam ništa o tome," onda sudija kaže, "on ne zna ništa o tome, idemo na drugu temu". Ja sam o tome govorio opširnije i mislim da je važno da se utemelji osnova rada. Ne tvrdim da se ne slažem da se sada svedoku iznesu određene tvrdnje, pa da se od njega traži da da odgovarajući komentar u vezi s tim.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, molim vas da vodite računa na koji ćete način da postavljate pitanja i da se držite što dalje od neprihvatljivih područja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja samo želim da kažem da ne želim da se vreme uzalud troši. Ako Pretresno veće donese odluku da je informacija iz druge ruke prihvatljiva, onda svedok treba da zna da ukoliko poriče nešto, ostali iskazi neće da budu uzeti u obzir. Stoga je veoma važno da ja slučaj ovom svedoku iznesem detaljno. Zbog mogućnosti da njegov iskaz bude uzet kao dokazni predmet, namjeravam da mu predočim, ne baš svaki, ali mnoge od iskaza o njemu i, uz dozvolu ovog Pretresnog veća, ja ću tačno da navedem reči ljudi o kojima je reč i da rezimiram ostatak koliko je to god moguće. I ja sam zahvalan za dozvolu da se u to upustimo. Ona što bi mi sad trebalo je pomoć polužitelja, a Pretresno veće ima pred sobom tabulator 12. Samo trenutak, moja greška. Imam jedno preliminarno

pitanje. Ne samo da je policija pritvarala ljude kad god je htela, već je mogla da poziva lekare, da odlazi kod lekara albanske nacionalnosti i da zapleni njihove kompletne medicinske dosijee, njihove kompjutere i tako dalje, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije to tačno. Ne radi se o pritvaranjima. To su verovatno lica koja u privedena. Ona su zadržavana do obavljenog informativnog razgovora, a što se tiče o lekarskim izveštajima, meni to uopšte nije poznato, nijedan slučaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Da li znate bilo šta negativno o doktoru po imenu Đeljadin Rečica (Xheladin Recica)?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Lično njega ne znam, ni negativno ni pozitivno. Ja njega i ne znam i ne poznajem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja moram da vam kažem da je to doktor koji je prijavio krivično ponašanje policije. On je, naime, vodio svoju ličnu evidenciju o krivičnom ponašanju policajaca iz vaše policijske stanice, a u vezi sa njegovom dokumentacijom i tajnama koje je imao u kompjuteru, tajnim podacima. Da li vi znate išta o tome da je on vodio takvu evidenciju?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ništa o tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I on je objavio te svoje zabeleške na konferenciji koja je kasnije održana. Da li se sećate da je bila emitovana jedna konferencija na kojoj su objavljena pogrešna ponašanja ljudi iz vaše policijske stanice?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte ovu fotografiju. Molim tehničku kabinu da zakloni lice osoba.

SUDIJA ROBINSON: Gospodin Kej je ustao.

ADVOKAT KEJ: On je rekao da ne zna ništa o tome i sada smo krenuli ponovo tim istim putem. Gospodinu Miloševiću je često rečeno da

ako svedok nešto ne zna, da ide dalje i da se nađe nešto šta svedok zna i da mu se postavi pitanje u vezi s tim. I to je nešto šta bi trebalo da se odnosi i na unakrsno ispitivanje ovog konkretnog svedoka. Ako on ne zna ništa o ovom doktoru ili o toj konferenciji koju je sazvaio, kako onda svedok može tim dalje da se bavi?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, da li ćete i mene da saslušate u vezi s tim?

SUDIJA ROBINSON: Da.

TUŽILAC NAJS: Ovo je neverovatan pokušaj da se ograniči legitimno i validno unakrsno ispitivanje. Zbog toga što se izokreće priroda bavljenja dokazima iz druge ruke je nešto šta će da dovede do toga da ću ja morati u pobijanju dokaza da se bavim takvim pitanjima, da pokažem povrede koje je zabeležio ovaj doktor, povrede koje su zadobili prilikom njihovih odlazaka u policijsku stanicu. I potpuno primereno da ja tražim od svedoka da objasni kako je moglo da dođe do takvih povreda koje su ljudi zadobili odlaskom u njegovu policijsku stanicu.

ADVOKAT KEJ: Ako je ovo tehnički pristup, ja zaista ništa ne pokušavam da sprečim, ali nije reč ni o kakvom tehničkom pristupu. Ovo je zdravorazumsko pitanje. Svedok je rekao da ništa ne zna o tome. Ovo je njegova prilika da se time bavi. Mi ne želimo da pokušamo da sprečimo tužioca da izvede dokaze u pobijanju dokaza, ali mi ulažemo prigovor na to da se svedoku predočavaju dokazi o nečemu o čemu ništa ne zna. Na koji način onda taj materijal može da se koristi u unakrsnom ispitivanju?

SUDIJA BONOMI: Gospodine Kej, ovo je prilično različito od nekih drugih prilika u kojima su svedoci govorili da ne znaju ništa o nečemu. Ovo šta se ovde predočva su materijali koji se odnose na događaje u toj policijskoj stanici u kojoj je ovaj svedok radio. I to ne može da bude potpun odgovor u unakrsnom ispitivanju. Neko ko je

bio toliko blizu svega toga ne može da kaže "ja ništa ne znam o tome". Tužilac svakako mora da ima pravo da to malo dalje ispita kako bi došao do zaključka da svedok zaista iskreno govori da ništa ne zna o tome.

ADVOKAT KEJ: Hvala lepo.

SUDIJA ROBINSON: Dozvolićemo vam da predočite fotografije. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U izjavi ovog svedoka koju sam dobio u poslednjoj tački, to je tačka 30, se kaže: "Studija je zasnovana na mojoj analizi i pregledu dokumentacije o pregledu pacijenata nakon što su pušteni iz policijskog pritvora. U svojim nalazima sam govorio na jednom međunarodnom simpozijumu pod nazivom 'Urgentna medicina i ratni sukob na Kosovu' održanom u hotelu 'Grand' u Prištini od 28. do 30. septembra 2000. godine". To je godinu i po dana od kad je svedok napustio Kosovo, a ovaj doktor izlazi sa navodnim podacima ovakvim, a odnosi se na vreme rata na, na Kosovu. Apsolutno se ne može povezati sa ovim svedokom, niti može da ima veze, niti ima dokaza da su te fotografije zaista iz tog vremena. Podsetiću vas da je, kad je svedočila svedokinja Danica Marinković, da je bio iznet primer da su advokati i to ne 1994. godine, nego i 1997., 1998. godine tužili nekoga da je maltretirao nekog ko je bio pritvoren ili bio u rukama policije, a ovde o tome nema ništa. Taj doktor je imao sve mogućnosti da podnese krivične prijave, kao što su to učinili i svi drugi, što ste videli u primeru Danice Marinković. Prema tome, mislim ne samo ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, čuo sam argumente koje ste izneli, ali ćemo da nastavimo sa ovim. Vi sve ovo možete da pomenete u dodatnom ispitivanju kako biste onda diskreditovali iskaze koje ćemo možda ovde da čujemo. Dozvolićemo svedoku da pogleda fotografije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte, molim vas, ove fotografije. Molim tehničku kabinu da ne pokaže lica ljudi na fotografijama kad god je to moguće. Prvo pitanje je da li prepoznajete bilo koga od ovih ljudi, ako možete da vidite njihova lica? Idemo jednu po jednu fotografiju, da ih vidimo na grafoskopu. Prva fotografija. Sledeću, molim.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ga prepoznao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanimo ovde na trenutak. Možete li da zamislite kako bi neko ko izlazi iz vaše policijske stanice mogao da zadobije takve masnice na neki nedužan način?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Sigurno vam kažem da ovakve masnice ... Iz moje kancelarije nije ovako izašlo lice. Inače, zgražvam se ispred ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeću fotografiju, molim. A ova?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne ...

SUDIJA BONOMI: Meni nije sasvim jasno šta se ovde dešava. Kako možete da prepoznate nekoga na ovoj fotografiji?

TUŽILAC NAJS: Da, ne može da se prepozna.

SUDIJA BONOMI: Ali molim vas, gospodine Najs, ovde su već izneti argumenti o izvesnom stepenu senzacionalizma u vezi sa predočavanjem ovakvog materijala. Možemo li sada da dobijemo materijal koji će da pomogne svedoku da identifikuje ljude?

TUŽILAC NAJS: Odbijam svaki navod o senzacionalizmu.

SUDIJA BONOMI: Ali koja je svrha ovoga, ako tražite da svedok identifikuje te ljude?

TUŽILAC NAJS: Dve stvari. Jedna stvar je identifikacija, a druga stvar je priroda povreda koje su zadobili ljudi koji su izašli iz policijske

stanice. Odbijam svaki navod o tome da se radi o senzacionalizmu i to iz sledećeg razloga: okolnosti s kojima smo se ovde suočili su okolnosti u kojima su ljudi izgubili život i okolnosti u kojima su neki ljudi zadobili ovakve povrede.

SUDIJA BONOMI: Ali vi prvo morate da dođete u situaciju da bude jasno da ovaj svedok ima neka saznanja koja vi onda legitimno možete da istražujete. Nisam siguran da ćete do tamo da dođete pokazivanjem fotografija povreda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako mi dozvolite, ja ću da postavim pitanje na sledeći način. Gospodine Jašoviću, ako je tačno ono šta ja tvrdim, to jest da su ti ljudi napustili policijsku stanicu sa ovim povredama, možete li da objasnite kako su oni mogli te povrede da zadobiju na neki nedužan način?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Meni nije poznat slučaj i ne bih mogao da objasnim ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sledeće dve fotografije. Samo trenutak, molim. Pogledajte sada, molim vas, ovu fotografiju. Pogledajte to prvo, molim vas, samo za sebe. To je čovek po imenu Mehmed ... Da li poznajete tog čoveka?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Onda idemo na sledeću temu. Da li vi i dalje tvrdite, gospodine Jašoviću, da niko nikad nije napustio policijsku stanicu u Uroševcu sa povredama?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja tvrdim da iz moje kancelarije nijedno lice nije izašlo sa povredama. Inače ne mogu da znam u ostalim kancelarijama. A verujem da ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Jašoviću, želim da vas pitam sledeće: kad ste razgovarali sa ljudima, da li ste bili sami sa njima u vašoj kancelariji ili je u kancelariji bio i neko drugi?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Gospodine predsedavajući, sa mnom uvek se nalazio gospodin Šparavalo Momčilo, a u većini slučajeva i operativci Državne bezbednosti, što i u izjavi, ako su oni prisustvovali razgovoru i oni su dali svoj potpis u izjavi, iz Državne bezbednosti. A inače gospodin Šparavalo Momčilo uvek je sa mnom bio za vreme obavljenih informativnih razgovora.

SUDIJA ROBINSON: Da li su vrata vaše kancelarije bila zatvorena tokom razgovora?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Nisu, to odgovorno i sigurno tvrdim, zato što i nema potrebe da ih zaključavamo. Mislite zaključana?

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne zaključana. Jesu li vrata bila pritvorena?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Zatvorena su bila vrata zbog konspirativnosti, jer po hodnicima i naši radnici su se kretali, mislim, na trećem spratu.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak, molim. Sada molim Pretresno veće da pogleda tabulator 9. Objasniću zašto to tražim. Ovo je jedna redigovana izjava. Želim svedoku da skrenem pažnju na neke stvari iz te izjave. Nekoliko pasusa smo preveli i na srpski kako bi svedok to mogao da prati. Paragrafi su numerisani, tako da će svedok moći da prati navode. Mislim da je prikladno, kad je reč o tako teškim navodima, da mu ja iznesem sve detalje tih navoda. Gospodine Jašoviću, moramo neke stvari jednostavno da preskočimo kako bismo uštedeli na vremenu. Navodi koje vam iznosim dolaze od jednog vašeg bivšeg kolege koji zbog njegove sigurnosti, u ovom trenutku mora da ostane anonimn. Pogledajte, molim vas, paragrafe 15 i 16 koji sadrže specifične navode protiv vas. Ja ću, s dozvolom Suda, sada to da pročitam: "U kancelariji Dragana Dabića i Srećka Dogandžića, video sam jednog civila, muškarca, Albanca, starosti oko 20 godina kako leži na podu na plavom tepihu bez

cipela. Dragan Dabić sedeo je na njegovim nogama i nastavo je da sedi nakon što sam ušao. Srećko Dogandžić držao je pendrek u ruci i zaustavio se kad me je video. On je stajao iza Dragana Dabića i bilo je očigledno da je tog mladića tukao po tabanima. Dragan Jašović kleknuo je kod glave tog madića i držao mu ruke sa obe strane glave, kao da je skinuo ruke s njegove glave nakon što sam ja ušao u sobu. Radomir Mitić stajao je kraj stola i takođe se zaustavio kad sam ušao u sobu. Dragan Dabić i Dragan Jašović su ustali. Kad je Dabić ustao, praktično je stajao na polnim organima mladića, nakon čega je otišao i stao pored zida. Dragan Jašović je nosio pulover na raskopčavanje koji je bio otvoren i budući da je stajao na desnoj strani, pomalo je izgubio ravnotežu". Dakle, da li se sećate tog incidenta u kom su učestvovali Dragan Dabić i Srećko Dogandžić, u kom je tučen taj mladić?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Dragan Dabić i Srećko Dogandžić radili su po liniji teških krađa i ja ... Uopšte mi nije poznat ovaj slučaj. Drugo, ja nikad u životu nisam nosio pulover, osim košulje leti ili majice i uvek sam bio u jakni. Ovaj slučaj meni uopšte nije poznat.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, idemo dalje kako bismo uštedeli na vremenu. Idemo na paragraf 43. Ima i drugih paragrafa koji su prevedeni, ali sada idemo na paragraf 43. Taj isti, vaš bivši kolega, kaže sledeće: "Sećam se još jednog incidenta iz marta 1999. godine, kada su neki seljani iz sela Pustenik (Pustenik) i Palivodenica (Palaj) došli kod mene kući. To su bili Imer Laići (Imer Laiqi), Remzi Laići (Remzi Laiqi), Driton Laići (Driton Laiqi) i Rahman Laići (Rahman Laiqi) iz sela Pustenik, opština Kačanik (Kacanik). Bilo je i drugih, ali ti drugi nisu došli u moju kuću. U akciji SUP-a žene su razdvojene od muškaraca i njihove su kuće spaljene i odvedeni su iz svojih kuća u SUP u Uroševcu i tamo držani dva dana i tri noći. Rekli su mi da su ih tukli Dragan Jašović i Momčilo Šparavalo. Bili su svi crni i plavi od povreda. Putovali su kroz sela Varoš Selo (Varosh) i Kamena Glava (Komogllave) pre nego što su došli do moje kuće koja se nalazi otprilike osam kilometara daleko. Trebalo im je nedelju dana da dođu do moje kuće i bili su polumrtvi dok su stigli. Nisu mogli ni da

sede, ni da leži. Spavali su u drugim selima na putu do moje kuće. Rekli su da ih je Momčilo Šparavalo tukao drvenom palicom, a Dragan Jašović ih je tukao drugom palicom i davao im elektrošokove. Postavljena su im pitanja o OVK i o tome da li su oni pripadnici OVK. Kad oni nisu mogli da odgovore na ta pitanja, tukli su ih sve dok se nisu onesvestili. Kad su se ponovo osvestili, ponovo bi počeli da ih tuku". Ovo je veoma detaljan navod protiv vas u kome se navode konkretna imena ljudi. Da li se sećate tih ljudi: Imera, Remzija, Dritona i Rahmana Laićija?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja se ne sećam imena ovih ljudi. Ako imate izjavu, možete da mi je pokažete. Ja se ne sećam ni da li su bili, nisu bili, zato što je protok vremena, šest godina i više. A da je prema njima primenjivana sila, to sigurno nije.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, imate li izjave tih ljudi?

TUŽILAC NAJS: Ne, ne od žrtava, časni Sude. Radi se o jednom ogromnom broju izjava.

SUDIJA BONOMI: Da, da, ali, evo, govorim sada u lično ime, mislim da bi mene mnogo više interesovao prethodni paragraf. Kada je reč o ovim materijalima, ono šta ste ranije citirali, prethodni paragraf ove izjave, je direktan iskaz očevica. A ovo je sada iskaz iz druge ruke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada na paragraf 45. Molim vas, gospodine Jašoviću, da prokomentarišete ovaj navod vašeg bivšeg kolege: "Kad je reč o Draganu Jašoviću, on je tukao ljude, pre, tokom i posle rata. Pretukao je mnogo ljudi iz regiona koji pokriva SUP Uroševac, ali pretukao je više ljudi iz Malopoljca (Mollopolc), Račka, Godanca (Godanc) i Petrova. Imao je tendenciju da isprovocira ljude. Ne primer, kad bih otišao u kafić, on bi ih verbalno vređao, govoreći stvari poput 'ovo je Srbija'. Čuo sam ga kako civilima kaže da moraju da govore srpski kako bi ih i Bog mogao razumeti. On je to radio kako bi isprovocirao ljude da reaguju, kako bi onda mogao da ih dovede u policijsku stanicu. Ljudi nisu reagov-

ali na Jašovićeve provokacije zato što su znali šta bi im se dogodilo. Ostajali su tihi". I on zatim kaže da ste bili jedini inspektor sa srednjoškolskim obrazovanjem. To sam vas ranije pitao. Dakle, šta vi kažete na ovaj opis vašeg korišćenja nasilja? Ima li u tome bilo kakve istine?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nema istine. Gospodine tužioče, ja vam odgovorno tvrdim da ovde uopšte, jer ovde piše: pre rata i posle rata. Posle rata, gde sam ja posle rata i posle rata da sam tuko Albance, kad smo se mi posle rata povukli na, na područje Srbije?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pretpostavljam da se to odnosi na period do vašeg odlaska i to je tokom neprijateljstava.

SUDIJA ROBINSON: Želim da svedoka pitam sledeće: postoji li neki kafić u koji ste obično odlazili?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Odlazio sam uglavnom u Štimlje u, to je bila kafana, zvala se "Ženeva".

SUDIJA ROBINSON: I tamo biste nešto popili?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Da. Da, uglavnom sam bio sa licima albanske nacionalnosti u društvu i vlasnik te kafane je bio Albanac.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Gospodine Najs, vreme je za pauzu. Idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, nastavite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Jašoviću, moje poslednje pitanje u vezi sa izjavom svedoka SS375 je pitanje koje se odnosi na paragraf 48. Šta vi kažete na sledeću analizu vašeg bivšeg kolege: "Ako je neka osoba dovedena inspektorima na ispitivanje, nije bilo

važno u čiju su kancelariju ušli, bilo 61, bilo 62, bilo 66, svi bi inspektori zajedno ušli tamo i tukli tu osobu. Jedan bi ga držao, drugi bi mu držao ruku na ustima, a ostali bi ga tukli. To je bila regularna, normalna aktivnost tih policijskih inspektora.” Vaš komentar molim?
SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Moj je komentar na ovo da ovde uopšte nema istine. Ovde se pominju kancelarije 61, 62 ili 66, a ja sam, kao što sam rekao, radio u kancelariji 59 i ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što pređemo na sledeći niz navoda, imam sledeće pitanje: da li sam vas dobro čuo da je uzeto oko 1.000 izjava ovakve uopštene vrste?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pogledao sam sad kad sam ... Siguran sam da sam uzeo preko 700 izjava, a verujem da je moguće da ih ima i više, jer nisam hronološki sredio sve izjave.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Gde su izjave u kojima se govori o zločinima koje su Srbi počinili nad kosovskim Albancima?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da su Srbi počinili zločine nad kosovskim Albancima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači nema izjava koje bi govorele, na primer, o spaljivanju Račka 1998. godine, u leto 1998. godine. Tada je, kao što vi sigurno znate, veliki deo Račka spaljen, zar ne?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Meni nije poznato da su u Račku spaljivane kuće.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije vam poznato? Da li vam je poznat bilo koji slučaj u kom je neka albanska kuća spaljena do temelja 1998. godine i 1999. godine, Gospodine Jašoviću?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Moguće u ratnim sukobima između albanskih terorista, pripadnika OVK ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Još ćemo se kasnije vratiti na Račak, ali pre toga, da bismo stekli jasnu sliku, recite nam sledeće: više od 700 izjava o terorističkim aktivnostima kosovskih Albancima,

a ni jedna jedina, koliko je vama poznato, o zločinima koje su Srbi počinili nad Albancima?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Radilo se o ubijenim Albancima od strane albanskih terorista OVK, iz razloga kao što sam i ranije rekao, koji nisu hteli da pristupe OVK, koji su se družili sa pripadnicima policije, sa licima srpske nacionalnosti koji su radili, privređivali u državnim prduzećima ili se na bilo koji način suprotstavljali njihovom nasilju.

SUDIJA BONOMI: Vi nikada niste istraživali nikakve navode o zločinima koje su počinili Srbi?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Gospodine sudija, ja raspoložem podacima vezano za kidnapovana lica albanske nacionalnosti, gde sva saznanja ukazuju da su to počinili albanski teroristi OVK i raspoložemo predmetima za lica albanske nacionalnosti koja su lišena života od strane pripadnika OVK.

SUDIJA BONOMI: Moje pitanje je bilo jednostavno: zar vi nikada niste sproveli istragu o nekom zločinu koji su počinili Srbi?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Ja se ne sećam da sam imao takve slučajeve.

SUDIJA ROBINSON: Čak niti zločina počinjenim nad drugim Srbima?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Vidite, kod nas je postojala linija rada krvnih i seksualnih delikata koji su krivična dela ubistva ili krivična dela gde su nanete teške i lake telesne povrede, te predmete obrađivala su dva inspektora po krvnim deliktima. Radi se ... Jedan je bio srpske nacionalnosti i jedan je bio albanske nacionalnosti. A ja sam po, radio po liniji rada: kretanja, aktivnosti, brojno stanje, naoružanje i vezano za terorističke napade koji su počinjeni od strane OVK.

SUDIJA ROBINSON: Da li vi onda kažete da vaš posao nije obuh-

vatao primanje izveštaja o zločinima koje su počinili Srbi? Vi ste se onda u svom poslu isključivo bavili zločinima koje je počinila OVK?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Obuhvatao je i posao ako su Srbi pričinili, ako je u pitanju akt nasilja, ako su pričinili lica srpske nacionalnosti nad Albancima, ali ja se ne sećam takvog slučaja.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada na još jednog vašeg bivšeg kolegu. To je tabulator 11, K-56, nemamo prevod tih pasusa, pa ću ja onda ukratko da iznesem njegove navode i identifikujem paragrafe u izjavi. Ovaj vaš kolega objašnjava da je u vreme Miloševićeve vladavine policija počela da koristi veći pendrek. Da li je to tačno? Paragraf 38.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam o tome. Ja veći pendrek nisam ni video.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovaj svedok, takođe, kaže da se ne seća da je video palice za bejzbol. Možda će to Pretresno veće hteti da ima na umu, jer je to bilo pomenuto na drugom mestu. Isti taj vaš bivši kolega u paragrafu 38 kaže: "Većina osoba koje su pretučene u policijskoj stanici u Uroševcu bili su Albanci, ali je pretučeno i nekoliko Srba. U Uroševcu je većinsko stanovništvo bilo albansko i, prema tome, logično je da će onda veći broj pretučenih osoba da budu Albanci. 99 posto ih je pretučeno u vezi sa oružjem, drogama i terorističkom aktivnošću OVK. To se češće dešavalo pred kraj 1997. godine i 1998. godine". Znači, to je još jedan potpuno neistinit i neosnovan opis vaše policijske stanice?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To nije istina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada idemo na drugu fasciklu, tabulator 1. Ovde u tabulatoru 1 vidite izjavu gospodina Sača. Nemamo numeraciju stranica, ali negde pri kraju tabulatora videćete jedan unutrašnji dopis u kom se prepričava sadržaj jednog razgovora,

budući da okolnosti nisu dozvoljavale da se uzme puna izjava svedoka. Objasniću vam situaciju, gospodine Jašoviću. Kad su istražitelji Tužilaštva tražili one ljude čije iskaze želite da uvrstite u spis, oni su sasvim slučajno naišli na jednog čoveka, dok su čekali da se sretnu sa jednim od ljudi koje su tražili. Taj čovek se zove Rasim Rušiti (Rasim Rushiti) i rekao je, ukratko rečeno, na drugoj i trećoj strani: opisuje kako ga je policija uhapsila i još jednog čoveka početkom januara 1999. godine. Kaže da im je policija rekla da ako OVK počne da puca, da će i oni biti ubijeni. Isto tako obavešteni su o ubistvu jednog policajca u selu Šljivovo (Slivove). Da li je tačno da je jedan srpski policajac ubijen u selu Šljivovo ili u blizini sela Šljivovo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Radi se o policajcu Pržić Svetislavu. Mislim da je lišen života na mučki način iz zasede 10. januara 1999. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Ti su ljudi zatim odvedeni u vašu policijsku stanicu gde ste ih preuzeli vi i Šparavalo. Druga strana, drugi paragraf. Taj čovek na kog su naši istražitelji sasvim slučajno naišli, kaže da ste ga vi tukli šakama i nogama. Pokušajte da se sada setite gneva koji ste osećali nakon ubistva policajca blizu Šljivova i recite nam da li se to dogodilo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To nije istina, a u vezi tog lica ja ne znam. Dajte mi njegov dokument, izjavu. Ja se ne sećam čoveka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Jašoviću, vi ste u više navrata od mene tražili da vam dam materijale o ljudima o kojima postavljam pitanja, a vi ste čovek koji ima evidenciju. Dozvolite mi da vas podsetim da čak ovamo niste doneli niti vaše rukom pisane beleške o ljudima s kojima ste razgovarali. Recite nam da li bismo u vašim beleškama mogli da pronađemo belešku o tom Rasimu Rušitiju? Sa njim je bio čovek po imenu Sadik Musliju (Sadik Musliu). Imate li bilo kakvu belešku o vašem susretu s njim?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da se setim da li imam ili nemam. To je prošlo, protok vremena preko šest godina. Ja ne mogu da ... Ja sam i vama rekao, ja sam uzeo preko 700 izjava i ja

ne mogu sad konkretno da se setim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, ovaj čovek dalje objašnjava kako ste pokazali na štapove u uglu vaše sobe, bejzbol palicu koju ste pominjali kao palicu OVK, zatim jedan gumeni pendrek i policijski pendrek koji se koristi prilikom demonstracija i rekli ste da on može da izabere čime ćete da ga tučete. Da li je to tačno ili je on to samo izmislio?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Ja vam odgovorno tvrdim, ja bejzbol palice, niti službenu palicu, ja nisam imao u kancelariji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, pošto moram kratko da govorim, on kaže da je onda bio suočen sa Šparavalom i sa vama, da ste mu pokazali jednu kutiju veličine kompjutera za koji su bile spojene žice i da je onda bio izložen elektrošokovima i da ste to vi učinili.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to je učinjeno da bi se on naterao da vrišti i on zaista jeste vrištao. To je sve netačno, je li?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije istina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što dođemo na izjave na koje se oslanjao ovaj optuženi, izjave koje ste vi uzeli, moram sada da se osvrnem na Račak i molim vas da mi pomognete, uz dozvolu Pretresnog veća. Račak se desio 15. januara. Kog dana ste vi otišli u Račak?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio uopšte na licu mesta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Niste? A gde ste bili kada su se desili događaji u Račku?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Kada se desio događaj u Račku, ja sam bio u prostoriji SUP-a Uroševac u svojoj kancelariji broj 59 na trećem spratu. To je sigurno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste znali o događaju unapred?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Unapred ... Ja sam znao unapred, kao što sam i prošli put rekao, znao sam da je formiran podštab OVK na čelu sa komandantom štaba Afet Bilalijem (Afet Bilali), zvanim "Ćopa". Znao sam da iz pravca Račka i okolnih sela, iz fortifikacijski uređenog terena, iz utvrđenja, da je izveden veći broj terorističkih napada od strane OVK, znao sam da su raspolagali većom količinom naoružanja, znao sam da su rovovi, bunker i trenšei iskopani uzduž i popreko okolo sela Račak i sa leve i desne strane magistralnog puta Štimlje, a koji vodi u pravcu Prizrena (Prizren), od Štimlja prema pravcu Prizrena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kakva je bila priroda napada koji je trebalo da se izvrši na Račak, a koji su trebale da izvrše snage iz Srbije?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Vezano za ovo pitanje, ne znam, ne bih znao da dam odgovor, zato što verovatno o tome više starešine mogu da odgovore. Može da odgovori bivši načelnik Sekretarijata unutrašnjih poslova u Uroševcu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pomozite mi oko ovog jednog detalja. Na osnovu vašeg sećanja tog područja, to je bilo prilično malo geografsko područje, da li je to bila policijska operacija? Da li je to bila vojna operacija? Ili je bila i jedno i drugo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče i na ovo pitanje ne znam da odgovorim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da malo ispitamo vaš odgovor. Vi ste bili na maloj udaljenosti od Račka. Ta operacija je bila ogromna. Zar nisam u pravu? To je bila jedna glavna operacija.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Vidite, ja nisam bio na maloj udaljenosti od Račka. Ja sam se nalazio u svojoj kancelariji u SUP-u Uroševac, a inače Uroševac je od Štimlja, ima 13 kilometara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 13 kilometara nije velika udaljenost za policajce koji imaju radio vezu. Oni su znali šta se dešava. Oni su

putovali tim područjem. Zar vi zaista kažete da niste razumeli prirodu napada ili šta god da je bilo, operacije na Račak?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Na ovo pitanje ne znam da vam odgovorim. Na ovo pitanje može da vam odgovori načelnik, starešina organa.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Vi niste tamo bili 15. januara. A šta je sa 16. januarom?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio ni 15., niti 16., niti ijednog dana ja nisam bio u Račku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izjava vašeg bivšeg kolege SS375, a Pretresno veće to može da nađe u tabulatoru 9, u fascikli 2, paragraf 58, u izjavi vašeg bivšeg kolege, gospodine Jašoviću, navodi se puno detalja u vezi sa radio-komunikacijama 16. i on je u poziciji da kaže da je u jednoj od tih komunikacija, putem rado-veze, neko po imenu "Jedinica 1" rekao: "Imate nekoga ko vrlo dobro poznaje teren," a vi ste odgovorili šifrom "ja sam ovde, šefe". To je paragraf 58. Razmislite o tome da li ste bili tamo 16. januara, vi kao osoba koja jako dobro poznaje teren?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem da nisam uopšte bio. Vi mi dokažite. Ja uopšte nisam bio u Račku kada se desio događaj. Nijednog dana nisam bio, a i nije bilo potrebno ako su policajci iz Štimlja ... Oni su uglavnom i rodом iz Štimlja i verovatno, ne verovatno, ubеđen sam da bolje poznaju teren. Ja uopšte nisam bio. Ni ja, niti kolega Šparavalo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja ću da vam dam priliku, koliko je god moguće, da se bavite svim optužbama koje su iznete o vama u ovim izjavama i time ćemo da se bavimo sutra, ali danas želim da se bavimo sa par tih izjava. Pre nego što to učinimo, dozvolite da vam iznesem jednu opštu tvrdnju. Bilo je neophodno 1998. godine i 1999. godine da imate neki materijal, nebitno koliko slab, da bi se tvrdilo da su ljudi bili pripadnici OVK, čak i kad nisu, kako bi sa njima moglo grubo da se postupa, kako bi oni mogli da budu proterani,

kako bi mogli da budu i ubijeni, ako je to neophodno, zar ne? Da li je bila takva situacija?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To nije istina. Ja sve informativne razgovore koje sam obavio sa licima albanske nacionalnosti, ja te razgovore nisam obavio za ovu svrhu procesa. Ja sam siguran i ubeđen sam da su moji podaci svi izvorni, verodostojni i istiniti ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Onda ćemo da pogledamo ... Izvinite, nastavite.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Samo da kažem da selo Račak, nisam siguran, ali ima sigurno od 2.500 do 3.000 stanovnika. Ja za oko 100 lica raspolazem iz sela Račak da su pripadnici OVK. Ja ne mogu sada da kažem da su svi iz Račka bili iz OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugi deo vašeg obrazloženja, videćemo da se to odražava u distribuciji ovih izjava koje ste uzeli, rezimiran je u izjavi istog kolege SS375 u paragrafu 60, gde on kaže: "Ja mislim da je Dragan Jašović uhapsio toliko ljudi da bi dobio njihove izjave nakon događaja u Račku, jer je hteo da prikrije akcije srpskih snaga koje su pobile toliko civila". Ovo je vaš kolega koji govori o vama. Da li me pratite?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: On priča neistinu. To nije uopšte tačno. A tačno je ovo: da smo mi raspolagali saznanjima vezano za štab OVK u selo Račak, vezano za njihovo naoružavanje i pre incidenta u selu Račak, kao i posle incidenta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Isti kolega u istom paragrafu dalje kaže: "On je tukao ljude u stanici da bi potpisali bilo šta, da bi se izvukli živi". Da li je to tačno?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Takođe ukazuje i na nešto šta ste vi ranije rekli. On kaže: "Ako uzmete stotinu izjava, samo oko pet govori srpski. Oni se nikada ne bi usudili da traže da im se pročita izjava. Samo

bi potpisali izjavu i otišli što je pre moguće". Vi ste rekli da su svi oni govorili srpski. Šta je od toga tačno?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je da većinom Albaci govore, da znaju srpski jezik, kao što ja znam i razumem albanski jezik.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, ako će vam pomoći ova tabela, ja sam na stranici 3, tabulator 1.35 opšteg tabulatora 5. Nemamo prevod tog dokumenta. U stvari imamo. Gospodine Jašović, mi smo sada na području izjava koje su uzeli istražitelji Tužilaštva i dozvolite da vam objasnim: to su izjave koje su uzimane kad god je moguće, nenajavljeno ili je reč o izjavama svedoka koje su uzimane kasnije, posle tog prvog razgovora. Ova izjava 1.35, sa čovekom kog biste trebali da znate, jer ste vi predočili jednu od njegovih izjava i možda biste želeli da imate pred sobom taj vaš dokazni predmet?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Da, želeo bih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sad ćemo da vam ga dostavimo. Ovo je izjava koja je uzeta u decembru 1998. godine, pre nego što se desio događaj u Račku i, da vas podsetim na njen format, ovde se kaže: "Živeo sam u selu Račak i mogu da izjavim da su se dva moja sina Rifat (Rifat Ramadani) i Nedžad (Nexhad Ramadani), pridružili takozvanoj OVK u selu Rance". Ako pogledate original, mislim da u originalu ne piše "takozvana", već da je reč samo o navodnicima. Ja ću da se ispravim ako grešim. Možete li da nam objasnite kako je moguće da Albanac koji se suočio sa policajcem kao što ste vi, odmah dobrovoljno prizna da su njegova dva sina pripadnici OVK?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ovde se radi o licu kao, mislim možete i gore da vidite da je lice privedeno u SUP-u Uroševac od strane policajaca. Sad ne znam gde je lice zatečeno, da li od strane policajaca iz Štimlja ili Uroševca. Lice Ramadani Faik (Faik Ramadani) i sama činjenica ovde govori da je rođen 1935. godine i u razgovoru isti je dobrovoljno rekao da se i njegova dva sina nalaze u OVK. A ovde je činjenica da sva ta lica koja su već davno kada je OVK formiran u Rancu, oni su pristupili štabu OVK u Rancu.

Međutim, nakon toga, kad je formiran podštab u Račku, sva lica iz Ranca iz Račka, prešla su u OVK u Račak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovaj čovek objašnjava, u slučaju da će to da vam bude od pomoći, da je u to vreme, a reč je o decembru, policija pucala na Račak sa brda Česta i da su on i njegova porodica pokušali da se izvuku i on je, u stvari, pregovarao sa jednim taksistom koji bi ga povezao, međutim, on ga je odmah napao i odvezao u vašu policijsku stanicu. Da li se sećate da je policija pucala na Račak i da je napala to mesto u decembru 1998. godine?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Meni slučaj nije poznat i ja, na osnovu izjava sećam se da je na mestu zvanom Česta, to je mesto na brdu iznad staračkog doma i da su tu postojali punktovi albanskih terorista OVK koji su bili naoružani sa automatskim puškama ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U paragrafu 11 on objašnjava da su ga odveli u vašu policijsku stanicu gde ja imao posla sa vama i da vas je prepoznao kad vas je video na televiziji, kada ste svedočili u *Predmetu Ljijmaj*. A onda u paragrafu 14 i 15, ja ću da vam ih pročitam, pa će da vam ih prevedui, kaže: "Jašović je pozvao trojicu uniformisanih policajaca. Pitao me je 'kada si se penjao uz stepenice, jesi li video krv', a ja sam odgovorio, 'da,' a on, 'sada ćeš ti da čistiš krv svojom krvlju. Tvoja krv će da bude na stepenicama'. Uniformisani policajaci su počeli da me tuku po celom telu pred Jašovićem i jednim drugim inspektorom u civilnoj odeći koji je imao velike brkove. Ne mogu bolje da ga opišem". To je Šparavalo, je li tako? On je imao velike brkove.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Kolega Šparavalo, tačno je da je imao brkove.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: "Dok su me tukli, pitali su me zašto sam bežao, a ja 'zato što su deca bila isprepadana od pucnjave sa brda Česta'. Nastavili su da mi postavljaju pitanja i teško su me pretukli palicama sve dok nisam izgubio svest. Sećam se da su me policajaci vukli niz stepenice i odveli do vozača taksija s kojim sam se ranije

dogovorio da pomogne mojoj porodici. Ne znam ko ga je pozvao da dođe po mene". I onda on objašnjava kako su ga odveli do doktora, kako je dobio injekciju i kako je na kraju pobjegao u mesto u koje je želeo da pobjegne iz Račka. Da li se sećate bilo čega u vezi sa ovim incidentom, gospodine Jašoviću?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja se konkretno ne sećam slučaja. Jedino što mogu da potvrdim autentičnost svoje izjave koju smo potpisali ja i kolege Šparavalo, kao i Đorđević Nebojša, a istu je potpisalo i lice s kojim sam obavio informativni razgovor. Činjenica je da, da nikad u mojoj kancelariji uniformisana lica, policajci nisu ulazili i primenjivali silu prema, jer to nikada ne bih dozvolio, prema licima sa kojima sam obavljao razgovore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da sada pogledate originalnu izjavu koja je pred vama. Možda možemo da stavimo tu verziju na grafoskop. Ako pogledate pri dnu ove stranice, gospodine Jašoviću ... Da, ovo je dovoljno. Ovo šta vidimo na levoj strani, šta je to?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Mislite na ove brojke ovde?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, na dnu na levoj strani.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Na dnu u desnom, u levom uglu je potpis ovog ispitanog lica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam, molim vas, kojim pismom je ovo napisano?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ovde ću da vam objasnim, ali objasniću vam istinito. Radi se o potpisu, o ćiriličnom potpisu, a lice, radi se o licu 1935. godište i ne samo ovo ispitano lice, sva ta lica, ja sam imao i komandira odeljenja, na primer, koji je bio 1930. godište, uglavnom je pisao ćiriličnim pismom. Sva ta lica, ja vam garantujem, preko 60 godina, što sam i doživeo i, mislim, kada su neke poslove svoje administrativne pozavršavali, da su koristili ćirilično pismo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Idete malo ispred mene u vezi s

tim, gospodine Jašoviću. Ovaj čovek koji je pobeo iz tog područja u svojoj izjavi kaže da on ne zna da piše ćirilicu i da to nije njegov potpis.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: To jeste njegov potpis i grafolog veštak može sve ovo da potvrdi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam, a to se odnosi na paragraf 19 ove izjave i paragrafe koji slede, kada su ti ljudi, kako vi kažete, dolazili dobrovoljno ili privođeni u stanicu da bi dali izjave, a posle puštani na slobodu ili slati kući, da li su oni dobijali bilo kakav komad papira na kom je pisalo šta su radili, da li su dobijali kopiju izjave, bilo šta?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Kopiju izjave nisu dobijali, niti komad papira. Ne znam o kakvom se papiru radi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razlog zašto je potpis ovog čoveka morao da bude falsifikovan je to što ste ga prebili dok nije izgubio svest i onda ste ga vukli niz stepenice i ubacili u taksi. Da li je to razlog zbog koga ste morali da falsifikujete njegov potpis, gospodine Jašoviću?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije istina da je prema njemu primenjena sila. Ja vam garantujem da nije uopšte istina. Ja se ne sećam da li je on i ušao u taksi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što pređemo na izjavu sledećeg svedoka, ima još nešto šta sam imao na umu da vas pitam, a to je sledeće: tokom devedesetih, koliko je bilo smrtnih slučajeva tokom pritvora u vašoj policijskoj stanici?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam za nijedan smrtni slučaj u pritvoru u policijskoj stanici. To uopšte nije ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razmislite malo. Razmislite malo bolje. Šta je sa ljudima koji su padali ili iskakali ili bili gurnuti sa prozora na trećem ili četvrtom spratu? Kako se to dešavalo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam za te slučajeve. Ja ne znam da su skakali kroz prozor.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Smrt u policijskom pritvoru je nešto što nikako ne biste zaboravili. To je tako važan događaj. Kako je moguće nešto tako da se zaboravi. Je li tako, gospodine Jašović?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, ne radi se o pritvoru. Radi se o prostoriji za zadržavanje i tu nije bilo lica koja su, koja su od posledica batina ili od nečeg drugog, da su preminula. I nije bilo batina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada ću da vam pokažem izjavu koju ste vi uzeli koji nosi datum posle Račka, ali pre nego što to uradimo, pre nego što pređemo na period posle Račka, još jedno pitanje u vezi sa jednim detaljem. Tokom događaja u Račku general Đorđević je došao u vašu policijsku stanicu, je li tako?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Otvoreno da kažem, ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ako je i dolazio, verovatno je došao kod starešine organa. Ja nisam gledao kroz prozore ko će da uđe ili izađe iz zgrade

TUŽILAC NAJS – PITANJE: S obzirom na vaše vrlo ograničeno znanje o težini događaja u Račku, da li biste očekivali da vidite nekog Đorđevićevog ranga u policijskoj stanici u to vreme?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne znam da dam odgovor na ovo pitanje. Ne znam. To je ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li biste očekivali ... U stvari, da li znate čoveka po imenu Šainović?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Po imenu Šainović, ne znam ga lično, ali za njega sam čuo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hajde da sada pogledamo tabulator 1.49. I, ponovo, možda biste želeli sa se podsetite gledajući u originalnu izjavu?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Tabulator 1.49?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Naser Mujota (Naser Mujota). Od nešto više od 700 izjava koje ste uzeli, od tog izbora koji ste doneli pred Sud, da li se sećate ove izjave?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Za lice Mujota Naser odgovorno tvrdim da je sam došao u prostorije sekretarijata, lično kod mene, u kancelariji broj 59.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zašto bi on to uradio?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Uradio je zato ... Došao je ... Ja znam da je on dolazio. Ja vam ovde pošteno kažem da nije samo jedanput, dolazio je dva, tri puta kod mene. I došao je rekavši mi da u selu Malopoljce jedna grupa albanskih terorista da je formirala podštab OVK i ja sam njemu lično rekao "gospodine, vidi, razmisli malo da li je to stvarno istina ili nije istina".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Vi ste nam prošli put rekli da je on došao dobrovoljno, a sad nam recite sledeće. Taj čovek je živeo u Sloveniji. Za razliku od ostalih ljudi, on je mogao da pobegne pred opasnostima na Kosovu na koje je povremeno dolazio. Zašto bi takav čovek, možete li da nam date objašnjenje za to, zašto bi se takav čovek izložio opasnostima dolaska u vašu policijsku stanicu davanjem informacija protiv svojih prijatelja i komšija? Možete li to da nam objasnite?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam objašnjavam, zato što je želeo, verovatno je želeo da sarađuje sa vlastima Republike Srbije i da je lično došao da mi ukaže da ne može u tom selu mirno da živi, da će on i njegova porodica imati problema ako dođe do sukoba između albanskih terorista OVK i pripadnika policije, MUP-a. A ja vam kažem da je on sigurno, ne sećam se tačno, ali dva ili tri puta je bio kod mene i čak se sećam jednom prilikom kada je došao u kancelariju, ušao je jedan kolega i rekao sam mu da sačeka tu u hodniku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znae, to je bilo nakon Račka i taj je čovek već bio gotovo na sigurnom na putu za skopski aerodrom kad je

uhapšen. I budući da je došao iz Štimlja, on je pritvoren, vraćen u Uroševac i zatim doveden vama. Idem sad što je moguće brže. Pogledajte, molim vas, paragraf broj 8.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, ako je on išao u pravcu Skoplja, nije, nema uopšte logike, jer preko Uroševca se ide za Štimlje, nije imalo nikakve logike da lice prvo preko Uroševca bude privedeno u Štimlju, a zatim iz policijske stanice iz Štimlja u policijsku stanicu Uroševac. Ja vam kažem da je on dobrovoljno došao i ... A ja razumem tog čoveka ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, on je zaustavljen na granici kod Đeneral Jankovića (Hani i Elezit), njegovog brata su zadržali, njega su vratili. Zatim su ih obojicu vezali. Rekli su da dolaze iz Štimlja. Stavili su im lisice. Držali su ih tamo tri ili četiri sata. Zatim su jednim vozilom "Zastava" odvedeni u policijsku stanicu u Kačaniku, gde je bilo nekih 20 ili 30 policajaca. Komandir ga je psovao. Zatim su ga tukli jednom gvozdеном palicom i onda dolazimo do paragrafa 8, policijska stanica u Uroševcu. Pogledajte, molim vas, paragraf broj 8, gde stoji: "U policijskoj stanici u Uroševcu odveli su nas u kancelariju gde je bilo osam ili devet policajaca. Jedan od njih prema meni je gurnuo sto. Izgubio sam dah. Neki od njih imali su dugačku kosu, pevali su pesme i psovali. Morali smo da se okrenemo prema zidu sa rukama prema zidu. Tukli su nas rukama i nogama. Drao sam se, nisam mogao da izdržim bol". Preskačem sada: "Udarali su me po nogama metalnim palicama. Pao sam na pod. Jedan od njih me je nogom udario u uho. Jedan drugi policajac iz Šljivova, Dragan, ne znam mu prezime, je mene i mog brata uvatio za kosu i udario nam glavu o glavu i zatim nas tukao". Zatim dalje u izjavi stoji: "Jednog od njih sam prepoznao zato što sam ga nedavno video kako svedoči na Sudu u Hagu. Tada sam ga poznao kao Dragana Jašovića. Znao sam ga iz policijske stanice. On je bio zadužen za Uroševac, Štimlje i Lipljan (Lipjan). Kad su nas odvukli gore, Jašović je bio u civilnoj odeći i policajcu je rekao da nas ubije. U jednom trenutku sam želeo da skočim sa trećeg sprata". Sada, molim vas, dobro razmislite o tome. To je ono šta Naser Mujota kaže o ovom događaju. Ima li tu

istine?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine tužioče, nema istine. Prvo, da sam ja zadužen pored Uroševca, Štimlja i Lipljan, Lipljan pripada Sekretarijatu unutrašnjih poslova Priština (Prishtine) i vidi se ovde neistina. Ali ja mogu ... Ovog čoveka ...

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak. Sada dobijamo francuski prevod.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, čuli smo francuski, ali smo se onda vratili na engleski. Nastavite, gospodine Jašoviću.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam ovde konkretno rekao da sam ja zadužen za Uroševac i Štimlje. Lipljan ... Lipljan pripada Sekretarijatu unutrašnjih poslova Priština. Drugo, tačno, nije tačno da je on iz Đeneral Jankovića odveden preko Uroševca za Štimlje, onda iz Štimlja u Uroševac i nisam mogao da propratim sve šta ste naveli. Treće, nije tačno, a to vam odgovorno tvrdim da je dobrovoljno došao u ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako vi to znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa malopre ste mi rekli da je odveden za Štimlje kako sam ja ... Iz Đeneral Jankovića ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako vi znate da on nije pošao tim putem? Ja sam mislio da ste vi jednostavno sedeli za svojim stolom i čekali da vam ljudi dođu. Kako vi to znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nisam razumeo pitanje. Vi ste malopre rekli da je on kada se kretao, da je zaustavljen na putu prema Đeneral Jankoviću, da su ga iz Đeneral Jankovića odveli u policijsku stanicu Štimlje, a iz Štimlja u Sekretarijat unutrašnjih poslova Uroševac. A zato znam, jer iz Đeneral Jankovića preko Uroševca se ide za Štimlje ili zaobilaznim putem preko Lipljana.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, imamo prevod do paragrafa 14, budući da moramo da završimo u 13.43, moram svedoka sada nešto drugo da pitam.

SUDIJA ROBINSON: Moram da pitam sekretara Suda da li se u sudnici održava *Predmet Ljima* danas poslepodne. Da, danas poslepodne imamo jedan drugi predmet u sudnici, prema tome morate da završite u 13.43.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Jašoviću, čuli smo od Danice Marinković koja nije sprovela istragu o činjenicama tog predmeta, čuli smo i Obrada Stevanovića koji, takođe, nije sproveo istragu o ovom predmetu. Vi ste policajac iz područja Račka. Da li ste stekli iskustvo tokom 20 godina rada o tome kako se istražuju zločini na vašoj teritoriji?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Iskustvo imam i to veliko iskustvo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Jeste li vi u bilo kom trenutku pregledali neke ili sve dokumente koji se odnose na događaje u Račku?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Mislite na moje dokumente?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne mislim samo na vaše dokumente, nego na razne dokumente, izveštaje o tome šta se dogodilo, vaše izjave u kojima stoji da su to bili pripadnici OVK. Jeste li vi pogledali i te druge dokumente?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam pogledao lično moje izjave, a moje izjave, moje beleške, informacije, a video sam kroz te dokumente da ima izjava iz Resora državne bezbednosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koje su to vrste izjava? Jesu li to izveštaji ili izjave svedoka?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Izjave, izjave svedoka. Izjave sa licima sa kojima su oni obavljali razgovore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali mi to nemamo danas ovde. Vi sada govorite o nečem drugom?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne govorim. Vi ste mi takvo pitanje postavili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, mi u ovoj sudnici još nismo videli, na primer, izjavu lokalnih vlasti ili vlasti u Beogradu ili bio kojih drugih srpskih vlasti u kojoj se objašnjava šta se tačno dogodilo u Račku. Postoji mnogo raznih parcijalnih dokumenata, ali ne postoji nijedna izjava u kojoj se ceo taj događaj opisuje. Nema nijedne takve izjave nekoga ko je učestvovao u tom događaju. Da li vas to kao policajca iznenađuje?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne bih znao. Verovatno ko je bio na licu mesta, trebao bi da sačini izveštaj o događaju koji se dogodio u Račku. Mislim, rukovodilac te akcije ili koga on odredi. Ja ne znam ni da li postoji taj izveštaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je Goran Radosavljević, zar ne? On je rukovodio tom akcijom. Vi to znate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Meni nije poznato da li je on rukovodio ili nije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Ovde vam odgovorno ... Jer nema razloga da krijem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naime, zanima me da li biste vi mogli da nam pomognete, budući da nemamo osobu koja bi uradila analizu, zanima me ako vam ja dam sve dokumente koje mi imamo na srpskom da ih pogledate danas poslepodne ili uveče, da li biste mogli da ih pogledate kako bismo sutra mogli da uštedimo na vremenu kad budemo postavljali pitanja o tome šta ti dokumenti pokazuju jednom lokalnom policajcu koji je dobro upoznat sa praksom lokalne policije? Da li biste nam pomogli i to uradili, gospodine Jašoviću?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Mislite danas za sutra?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ipak želeo bih posle ovog procesa i da odmorim, ali pomogao bih vam, ali ne to konkretno za sutra.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je velika ta fascikla? Evo vidite, nije to mnogo materijala, zato što mi nismo ni dobili mnogo materijala. Osim toga, pola toga je na engleskom. Mi ne tražimo od vas da gledate ono šta je na engleskom, ali ako biste bili ljubazni da nam pomognete, evo ovo je jedna kompilacija koju smo mi složili hronološkim redom i to su dokumenti koji pokazuju šta su srpske vlasti na ovom ili onom nivou rekle, izjavile ili napisale o tome šta se dogodilo u Račku. Da li biste to mogli da pregledate?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam da li bih to mogao danas. Ja bih pogledao to, ali ne znam da li bih mogao u toku dana to da učinim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, situaija je, kao što znate, sledeća. Ne postoji nijedan sveobuhvatni dokument. Mi smo učinili sve šta smo mogli. Poslužili smo se svim izvorima i nismo pravili nikakvu selekciju i sastavili smo jedan hronološki skup dokumenata o kojim ja želim da postavljam pitanja. Ukoliko svedok i Pretresno veće žele taj materijal da pročitaju do sutra ujutro, moje ispitivanje će da traje kraće. Ako to nije moguće, trajaće duže.

SUDIJA ROBINSON: Izgleda da svedok baš nije raspoložen da to pročitao do sutra. Nije siguran da će moći da pređe sve te materijale danas.

TUŽILAC NAJS: U redu. Pokušao sam da uradim šta sam mogao.

SUDIJA BONOMI: Ja želim da postavim jedno pitanje. Gospodine Jašoviću, na kom položaju je bio Goran Radosavljević?

SVEDOK JAŠOVIĆ: Iskreno da vam kažem ne bih znao da objasnim na kom je položaju bio ...

SUDIJA BONOMI: Hvala.

SVEDOK JAŠOVIĆ: ... jer pomoćnik ministra nije bio. Ja ne znam ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo još par pitanja. Recite nam u jednoj rečenici, gospodine Jašoviću, šta se dogodilo u Račku?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Mislite na 15. januar 1999. godine?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Došlo je do sukoba između albanskih terorista OVK i pripadnika policije MUP-a Republike Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I ko je koga napao?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ko je koga napao? Samom pojavom policajaca pripadnici OVK otvorili su oružanu vatru na pripadnike policije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I šta se onda dogodilo? Jer, vidite, vi ste razgovarali sa toliko mnogo svedoka i kažete da su vam oni rekli punu istinu. Vi, dakle, sigurno znate nešto o tome šta se dogodilo. Recite nam, dakle, šta se onda sledeće dogodilo?

SVEDOK JAŠOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam konkretno na licu mesta šta se dalje dogodilo. Ja mogu da vam pričam ono ... Da sam bio na licu mesta, onda bih znao u detaljima da vam objasnim. Jedino, kao što sam prethodno rekao, znam da je postojao podštab OVK, znam da su bili rovovi, bunker i tranšjeji. Znam da je iz tih, iz pravca sela Račak i okolnih sela da je izveden veći broj terorističkih napada.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ja sad zaista moram da vas zaustavim. Iskustvo nam kaže da kad prestanemo sa radom u 13.45, sledeći predmet može da počne tek 10, 15 minuta kasnije. Prema tome, morate da nastavite sutra ujutro. Nastavljamo sa radom sutra u 9.00. Da, gospodine Miloševiću.

prevodioci: Mikrofon nije uključen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ... da navedem nekoliko tema. Želim radi zapisnika ...

SUDIJA ROBINSON: Počnite, molim vas, ponovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, želim radi zapisnika današnjeg samo da nabrojim nekoliko tema koje je gospodin Najs pokrenuo u svom unakrsnom ispitivanju generala Stevanovića, a za koje ste me prekinuli i onemogućili da postavim pitanja generalu Stevanoviću. Vi ćete se setiti ...

SUDIJA ROBINSON: Ne sada. Ne sada, gospodine Miloševiću. Ako želite o tome da govorite, onda ćemo to da razmotrimo sutra u 9.00. Završili smo sa radom.

Fond za humanitarno pravo